

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

10.5.2012

EP-PE_TC1-COD(2011)0187

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (uuesti sõnastatud)
(EP-PE_TC1-COD(2011)0187)

PE 488.777

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 10. mail 2012. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

---

¹ ELT C 24, 28.1.2012, lk 131.

² Euroopa Parlamendi 10. mai 2012. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 717/2007 (milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates *mobiilsidevõrkudes* ühenduse piires)¹ on oluliselt muudetud. Kuna sellesse tuleb teha täiendavaid muudatusi, tuleks määrus selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) *Ka käesoleva määruse eesmärgiks peaks jääma riigisiseste ja rändlustariifide erinevuse vähendamine, mis seati eesmärgiks komisjoni võrdlusuuringute raamistikus 2011–2015, mille i2010 kõrgetasemeline tööühm kiitis heaks 2009. aasta novembris, ning mis esitati komisjoni teatises „Euroopa digitaalne tegevuskava”. Kavandatav rändlusteenuste ja riigisiseste teenuste eraldi osutamine peaks suurendama konkurentsi ja seetõttu langetama klientide jaoks hindu ning looma liidus rändlusteenuste siseturu, kus puuduvad märkimisväärsed erinevused riigisiseste ja rändlustariifide vahel. Kogu liitu hõlmavad rändlusteenused võivad ergutada telekommunikatsiooni siseturu väljakujunemist liidus.*

---

¹ ELT L 171, 29.6.2007, lk 32.

- (3) *Seni, kuni riigisisesed tasud erinevad märkimisväärselt rändlustasudest, ei ole võimalik väita, et telekommunikatsiooni siseturg on olemas. Seetõttu peaks lõppeesmärgiks olema riigisiseste tasude ja rändlustasude vahelise erinevuse kõrvaldamine, mis läbi luuakse mobiilsideteenuste siseturg.*
- (4) Üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajate (näiteks üliõpilased, ärireisijad ja turistid) poolt kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste eest makstavate hindade kõrge tase *on märkimisväärne takistus* mobiilseadme kasutamisele välisriigis kõikjal liidus, *ning* on tarbijate, riikide reguleerivate asutuste ja liidu institutsioonide jaoks mureküsimus, *kuna kujutab endast märkimisväärset tõket siseturu sujuvale toimimisele*. Ülemäära kõrged jaehinnad tulenevad välismaise vastuvõtva võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest hulgihindadest ja paljudel juhtudel ka kliendi võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest jaemüügi lisatasudest. *Konkurentsi puudumise tõttu* ei tunneta jaekliendid sageli hulgihindade *langetamise* mõju. Kuigi mõned operaatorid on viimasel ajal kehtestanud tariifiskeeme, mis pakuvad klientidele soodsamaid tingimusi ja mõnevõrra madalamaid hindu, on endiselt ilmne, et kulude ja hindade vaheline suhe ei ole kaugeltki selline, mis valitseks konkurentsile rajatud turul.

- (5) *Kõrged rändlustasud takistavad liidu jõupingutusi areneda teadmuspõhiseks majanduseks ja muuta tegelikkuseks 500 miljoni tarbijaga siseturg. Mobiilset andmesideliiklust lihtsustatakse piisava raadiospektri eraldamisega, et tarbijad ja ettevõtjad saaksid kasutada kõne-, SMS- ja andmesideteenuseid kõikjal liidus. Mitmeaastase raadiospektripoliitika programmiga, mis võeti vastu otsusega nr 243/2012/EL,¹ nähakse ette piisava ja asjakohase spektri õigeaegne eraldamine, et toetada liidu poliitika eesmärke ja kõige paremini rahuldada kasvavat nõudlust traadita andmeside järele, ning sillutatakse teed arengule, mis võimaldab liidul saavutada juhtrolli lairibaühenduste kiiruses, liikuvuses, katvuses ja läbilaskevõimes, soodustades uute ärimudelite ja tehnoloogiate teket ning seeläbi vähendades rändluse struktuurseid probleeme hulgimüügitasandil.*
- (6) *Internetiühendusega mobiilseadmete laialdase kasutuse tõttu omandab andmerändlus väga suure majandusliku tähtsuse. See on otsustav kriteerium nii kasutajate kui ka rakenduste ja sisu pakkujate jaoks. Kõnealuse turu arengu soodustamiseks ei tohiks andmeedastuse hinnad majanduskasvu takistada.*

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta otsus nr 243/2012/EL, millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika programm (ELT L, 81, 21.3.2012, lk 7).

- (7) *Komisjoni märkis teatises Euroopa Liidu rändlusteenuste arengu olukorda käsitleva vahearuande kohta, et tehnoloogia areng ja/või rändlusteenuste alternatiivteenused (näiteks IP-kõne või WiFi) võivad suurendada konkurentsi liidu rändlusteenuste siseturul. Kuigi neid alternatiivteenuseid, eelkõige IP-kõne teenuseid kasutatakse siseturul üha enam, ei ole nende puhul rändlusteenuse kasutamine oluliselt kasvanud.*
- (8) *Mobiilse andmesideliikluse kiiret arengut ning välisriigis kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuseid kasutavate klientide arvu suurenemist arvesse võttes on vaja suurendada konkurentsivõimet ning töötada välja uued ärimudelid ja tehnoloogiad. Rändlustasude reguleerimist tuleks kavandada viisil, mis ei takistaks konkurentsi veelgi madalamate hinnatasemete kehtestamiseks.*
- (9) Isikute liikuvusel ja digitaalandmete vahetamisel põhineva Euroopa sotsiaal-, haridus-, kultuuri- ja ettevõtluspiirkonna loomine peaks lihtsustama inimestevahelist suhtlemist, et ehitada üles tõeline kodanike Euroopa.

(10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv),¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv),² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv),³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv),⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv),⁵ (edaspidi koos „elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik”) on vastu võetud eesmärgil luua liidus elektroonilise side siseturg, mis suurema konkurentsi kaudu tagab tarbijakaitse kõrge taseme.

---

¹ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

² EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

³ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

⁴ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.

⁵ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

- (11) Määrus (EÜ) nr 717/2007 ei ole eraldiseisev meede, vaid täiendab ja toetab – kogu liitu hõlmava rändlusega seoses – elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus sätestatud eeskirju. Nimetatud raamistikuga ei ole antud riikide reguleerivatele asutustele piisavalt vahendeid, et võtta tulemuslikke ja otsustavaid meetmeid rändlusteenuste hinnakujunduse suhtes liidu piires ning seega ei ole see taganud rändlusteenuste siseturu sujuvat toimimist. Määrus (EÜ) nr 717/2007 oli sobiv vahend selle olukorra parandamiseks.
- (12) Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik tugineb põhimõttele, et reguleerivaid eelkohustusi tuleks kehtestada vaid juhul, kui puudub tulemuslik konkurents, ning sellega nähakse ette protsess, mis hõlmab riiklike reguleerivate asutuste kohustust korrapäraseks turuanalüüsiks ja kohustuste läbivaatamiseks, mis viib eelkohustuste kehtestamiseni olulise turujõuga ettevõtjatele. Selle protsessi koostisosad on oluliste turgude kindlaksmääramine kooskõlas komisjoni soovitusega oluliste toote- ja teenuseturgude kohta elektroonilise side sektoris, mis vajavad eelnevat reguleerimist kooskõlas direktiiviga 2002/21/EÜ¹ (edaspidi „soovitus”), kindlaksmääratud turgude analüüsimine kooskõlas komisjoni suunistega turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise kohta vastavalt liidu elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleerivale raamistikule,² märkimisväärse turujõuga ettevõtjate nimetamine ja eelkohustuste kehtestamine nendele ettevõtjatele.

---

¹ ELT L 114, 8.5.2003, lk 45.

² EÜT C 165, 11.7.2002, lk 6.

- (13) Soovitus määrati kindlaks eelnevalt reguleerimist vajava olulise turuna üldkasutatavate mobiilsidevõrkude rahvusvahelise rändluse riigisisene hulgiturg. Rahvusvahelise rändluse riigisiseste hulgiturgude analüüsimisel tehtud töö, mida riikide reguleerivad asutused on teinud nii iseseisvalt kui ka Euroopa reguleerivate organite töörühmas (ERG) ja selle õigusjärglane elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC), mis asutati määrusega (EÜ) nr 1211/2009¹, on näidanud, et riigi reguleerival asutusel üksi ei ole võimalik nimetatud korra alusel tõhusalt tegelda kogu liitu hõlmava rändluse kõrgete hulgihindadega, kuna rahvusvahelise rändluse eritingimuste, sealhulgas selle piiriülese olemuse tõttu on raske välja selgitada märkimisväärse turujõuga ettevõtjaid. Pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 jõustumist jäeti rändlusturg muudetud soovitusel reguleerimisalast välja².
- (14) Lisaks sellele asuvad mobiilsideteenuse klientide huvide kaitsmise ja edendamise eest vastutavad riikide reguleerivad asutused tavaliselt asjaomase riigi territooriumil ega saa kontrollida teises liikmesriigis asuva **külastatava võrgu operaatoreid**, kelle käitumisest kliendid rahvusvaheliste rändlusteenuste kasutamisel sõltuvad. See takistus võiks vähendada ka nende meetmete tõhusust, mida liikmesriigid on võtnud neile jäänud pädevuse piires tarbijakaitse eeskirjade kehtestamiseks.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1211/2009, millega luuakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) ja büroo (ELT L 337, 18.12.2009, lk 1).

² Komisjoni 17. detsembri 2007. aasta soovitus elektroonilise side sektori asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta, mis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/21/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta) on tundlikud eelneva reguleerimise suhtes (ELT L 344, 28.12.2007, lk 65).

- (15) Sellises olukorras tunnetavad liikmesriigid survet võtta meetmeid rahvusvahelise rändluse tasude taseme reguleerimiseks, kuid elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus riiklike reguleerivate asutuste kehtestatav reguleerivate eelkohustuste mehhanism ei ole osutunud piisavalt tõhusaks, et võimaldada neil asutustel tegutseda asjaomasel turul otsustavalt tarbijate huvides.
- (16) Euroopa Parlamendi resolutsioonis Euroopa elektroonilise side reguleerimise ja turgude kohta¹ kutsuti komisjoni üles välja töötama uusi algatusi piiriülese mobiilsideteenuse kõneliikluse suurte kulude vähendamiseks, samas kui Euroopa Ülemkogu otsustas 23.–24. märtsi 2006. aasta kohtumisel, et keskendatud, tõhus ja integreeritud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia poliitika nii liidu kui ka riikide tasandil on majanduskasvu ja tootlikkust käsitlevate eesmärkide saavutamiseks hädavajalik, ning märkis sellega seoses rändlustasude vähendamise tähtsust konkurentsivõimele.
- (17) Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku eesmärk oli tol ajal ilmnunud kaalutluste põhjal kõigi tökete kõrvaldamine liikmesriikidevaheliselt kaubanduselt ühtlustatavas valdkonnas, muu hulgas seoses meetmetega, mis mõjutavad rändlustasusid. Siiski ei tohiks see takistada ühtlustatud eeskirjade vastuvõtmist kooskõlas muude kaalutlustega, et leida kõige tõhusamad vahendid rändlusteenuste siseturul konkurentsi *tugevdamiseks* ja tarbijakaitse kõrge taseme saavutamiseks.

---

¹ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 143.

- (18) Käesolev määrus peaks seetõttu võimaldama kõrvale kalduda elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku, eelkõige raamdirektiivi kohaselt kohaldatavatest eeskirjadest, mille kohaselt tuleks pakutavate teenuste hinnad määrata märkimisväärse turujõu puudumisel kindlaks kaubanduskokkuleppega, ning seeläbi võimaldama täiendavate reguleerivate kohustuste kehtestamist, mis vastavad kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eripärale.
- (19) Rändluse jae- ja hulgiturgude ainulaadsete omadustega on põhjendatavad erakorralised meetmed, mis väljuvad elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus tavaliselt kasutatavate meetmete piiridest.
- (20) Ühist *ja ühtlustatud* lähenemisviisi tuleks rakendada selle tagamiseks, et maapealsete üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei maksaks liidus reisisid kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest ülemäära kõrget hinda ■ , tugevdades seeläbi rändlusteenuse osutajate vahelist rändlusteenustealast konkurentsi, saavutades tarbijakaitse kõrge taseme ja säilitades nii stiimulid uuendusteks kui ka tarbijatele valikuvõimaluse. Pidades silmas asjaomaste teenuste piiriülest iseloomu, on vaja nimetatud ühist lähenemisviisi, et rändlusteenuse osutajad võiksid tegutseda ühtes sidusas reguleerivas raamistikus, mis põhineb objektiivselt kehtestatud kriteeriumidel.

- (21) Määrus (EÜ) nr 717/2007 **kaotab kehtivuse** 30. juunil 2012. Enne selle kehtivusaja lõppemist on komisjon teinud vahekokkuvõtte vastavalt **kõnealuse määruse artiklile 11**, mille kohaselt tuleb hinnata, kas kõnealuse määruse eesmärgid on saavutatud ning käsitleda rändlusklientidele pakutavate kõne-, SMS- ja andmesideteenuste hulgi- ja jaehindade muutusi. Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud 6. juuli 2011. aasta aruandes määruse (EÜ) nr 717/2007 toimimise läbivaatamise tulemuste kohta, jõudis komisjon järeldusele, et pärast 30. juunit 2012 on asjakohane pikendada **määruse (EÜ) nr 717/2007 kohaldamisaega**.
- (22) Andmed, mis käsitlevad kogu liitu hõlmavate kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hinna muutusi pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 jõustumist, sealhulgas eelkõige riikide reguleerivate asutuste kogutud ja **igas kvartalis** elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ameti (BEREC) kaudu esitatud andmed, ei võimalda järeldada, et hulgi- ja jaemüügitasandi konkurents oleks mõistlikult väljakujunenud ja jätkuks reguleerivate meetmete puudumise korral tõenäoliselt ka pärast 2012. aasta juunit. Andmed osutavad sellele, et rändluse hulgi- ja jaehinnad **on senini palju kõrgemad kui riigisisised hinnad ja** jäävad endiselt määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestatud piirhindade raamesse või on nendele lähedased ning allpool kõnealuseid piirhindu on konkurents piiratud.

- (23) Määruse (EÜ) nr 717/2007 alusel hulgi- ja jaemüügitasandil kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste suhtes kohaldatavate regulatiivsete kaitsemeetmete kehtivusaja lõppemine 2012. aasta 30. juunil kätkeks seega märkimisväärset ohtu, et **rändlusteenuste siseturul** puuduv konkurentsipurve ja rändlusteenuse osutajate motivatsioon rändlustulu suurendada toovad kaasa sellised kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste hulgi- ja jaehinnad, mis tegelikult ei kajasta mõistlikult teenuse osutamise kulusid, see aga seaks ohtu **kõnealuse** määruse eesmärgid. Reguleerivat sekkumist mobiilside rändlusteenuste turul tuleks seega pärast 30. juunit 2012 veel pikendada, et tagada siseturu sujuv toimimine, võimaldades konkurentsil välja kujuneda ja tagades samas klientidele, et neilt ei võeta konkureerivate riigisiseste hindadega võrreldes ülemäära kõrget tasu.
- (24) **Riikide reguleerivad asutused peaksid edendama raamdirektiivi artiklis 8 sätestatud poliitikaeesmärki, mis käsitleb lõpptarbija võimalusi pääseda juurde teabele või seda levitada ning kasutada tema valitud rakendusi ja teenuseid.**

- (25) Selleks et tõhusam, *integreeritum* ja konkurentsipõhisem rändlusteenuste turg saaks välja areneda, ei tohiks olla piiranguid, mis takistavad ettevõtjatel pidada tõhusaid läbirääkimisi rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu üle. *Kõrvaldada tuleks tõkked*, mis takistavad juurdepääsu selliste rändlusteenuste hulgiturule, ning mis tulenevad ettevõtjate erineva tugevusega läbirääkimispositsioonidest ja erinevustest infrastruktuuri omamises. *Virtuaalsed mobiilsideoperaatorid ja oma võrgu infrastruktuurita mobiilsideteenuste edasimüüjad osutavad rändlusteenuseid tavaliselt rändlusteenuste hulgituru kaubanduskokkulepete alusel, mille nad sõlmivad oma asukohajärgse liikmesriigi vastuvõtva mobiilsideoperaatoriga. Kaubandusläbirääkimised ei pruugi aga jätta virtuaalsetele mobiilsideoperaatoritele ja edasimüüjatele piisavalt ruumi konkurentsi edendamiseks madalamate hindade kaudu. Kõnealuste tõkete kõrvaldamine ning virtuaalsete mobiilsideoperaatorite / edasimüüjate ja mobiilsideoperaatorite läbirääkimispositsioonide tasakaalustamine, mis saavutatakse juurdepääsu tagamise kohustuse ja hulgihinna ülempiiride abil, peaks võimaldama klientide jaoks välja töötada alternatiivsed, innovatiivsed ja kogu liitu hõlmavad rändlusteenused ja pakkumised. Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku, eelkõige raamdirektiivi ja juurdepääsudirektiivi eeskirjad ei võimalda tegeleda kõnealuse probleemiga märkimisväärse turujõuga operaatoritele kohustuste kehtestamise teel.*

- (26) Seepärast tuleks kehtestada eeskirjad, millega nähakse ette kohustus võtta arvesse põhjendatud taotlusi üldkasutatavatele mobiilsidevõrkudele juurdepääsu andmiseks rändlusteenuste hulgiturule. Selline **juurdepääs** peaks **olema kooskõlas juurdepääsu taotlejate vajadustega. Juurdepääsutaotlused** tuleks tagasi lükata ainult objektiiivsete **kriteeriumide** alusel, **nagu tehniline teostatavus või võrgu terviklikkuse säilitamise vajadus. Kui juurdepääsutaotlus** lükatakse tagasi, **peaks kannataja poolel olema võimalus esitada asi lahendamiseks kooskõlas käesolevas määruses sätestatud vaidluste lahendamise menetlusega.** Võrdsete võimaluste tagamiseks tuleks juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule anda kooskõlas käesolevas määruses sätestatud reguleerivate kohustustega, mida rakendatakse hulgimüügitasandil, samuti tuleks arvesse võtta nimetatud juurdepääsu andmiseks vajalikke eri kuluelemente. Järjepidev reguleeriv lähenemisviis rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu tagamisele **peaks toetama** liikmesriikide vaheliste konkurentsimoonutuste **ärahoimist. BEREC peaks komisjoni kaasabil ja koostöös asjaomaste sidusrühmadega andma suunised, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule.**

(27) *Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks hõlmama rändlusteenuste vahetut hulgemüüki ning rändlusteenuste edasimüüki hulgemüügitasandil kolmandate isikute poolt. Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks samuti hõlmama mobiilsideoperaatorite kohustust võimaldada virtuaalsetel mobiilsideoperaatoritel ja edasimüüjatel osta hulgituru reguleeritud rändlusteenuseid hulgituru vahendajatelt, kes pakuvad üht juurdepääsupunkti ja standarplatvormi rändlusteenuste kokkulepete sõlmimiseks kogu liidus. Tagamaks, et operaatorid annavad rändlusteenuse osutajatele juurdepääsu vahenditele, mis on vajalikud rändlusteenuste vahetuks hulgemüügiks ja rändlusteenuste edasimüügiks hulgitasandil ning teevad seda mõistliku aja jooksul, tuleks avaldada standardpakkumine, mis sisaldab standardtingimusi otseseks juurdepääsuks rändlusteenuste hulgiturule ja rändlusteenuste edasimüügile hulgitasandil. Standardpakkumise avaldamine ei tohiks takistada juurdepääsu taotleja ja juurdepääsu võimaldaja vahelisi kaubanduslääbirääkimisi, mida peetakse hulgemüügi osas sõlmitud lõpliku kokkuleppe hinnataseme üle või täiendavate hulgiturule juurdepääsu teenuste üle, mis on ulatuslikumad teenustest, mis on vajalikud rändlusteenuste vahetuks hulgemüügiks ja rändlusteenuste edasimüügiks hulgemüügitasandil.*

- (28) Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks hõlmama juurdepääsu kõikidele rändlusteenuste osutamiseks vajalikele komponentidele, näiteks: ■ võrguelemendid ja nendega seotud vahendid; ■ vajalikud tarkvarasüsteemid, sealhulgas kasutuse tugisüsteemid; ■ ettetellimise, teenuste osutamise, tellimise, tehnilise hoolduse ja remondi taotluste ning arvelduse teabesüsteemid või andmebaasid; ■ numbrite transleerimine või samaväärset funktsiooni pakkuvad süsteemid; ■ mobiilsidevõrgud ja virtuaalvõrguteenused.
- (29) *Kui taotlejad, kes soovivad juurdepääsu rändlusteenuste edasimüügile hulgitasandil, taotlevad juurdepääsu lisaks jaemüügi rändlusteenuste osutamiseks vajalikele vahenditele või teenustele ka täiendavatele vahenditele või teenustele, võivad mobiilsideoperaatorid küsida kõnealuste vahendite või teenuste eest õiglast ja mõistlikku tasu. Kõnealused täiendavad vahendid või teenused võiksid muu hulgas olla lisaväärtust omavad teenused, täiendav tarkvara ja teabesüsteemid või arvete koostamise kord.*

- (30) Mobiilsideteenuseid osutatakse nii riigisiseseid kui ka rändlusteenuseid sisaldavate pakettidena ning see piirab klientide valikuvõimalusi rändlusteenuste valdkonnas. Nimetatud paketid vähendavad rändlusteenuste läbipaistvust, kuna keeruline on võrrelda pakettides sisalduvaid üksikuid elemente. Seetõttu ei ole mobiilsidepaketis sisalduval rändlusteenusel põhinev operaatoritevaheline konkurents veel ilmne. Rändlusteenuse osutamine eraldiseisva teenusena aitaks lahendada struktuuriprobleeme, suurendada tarbijate teadlikkust rändlusteenuste hindadest, võimaldada tarbijatel iseseisvalt rändlusteenuseid valida ja tugevdada seega nõudlusega seonduvat konkurentsipurvet. Seega aitab see kaasa rändlusteenuste siseturu sujuvale toimimisele.
- (31) *Tarbijate ja ettevõtjate nõudlus mobiilsete andmesideteenuste järele on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud. Andmeside-rändlusteenuste kõrgete hindade tõttu on kõnealuste teenuste kasutamine liidus piiriüleselt tegutsevate tarbijate ja ettevõtjate jaoks siiski tõsiselt piiratud. Võttes arvesse turu ebaküpsust ja tarbijate kiiresti kasvavat nõudlust andmeside-rändlusteenuste järele, võivad reguleeritud jaehinnad üksnes hoida hindu kavandatud maksimaalse hinna lähedal, nagu näitavad kogemused määrusega (EÜ) nr 717/2007, selle asemel et neid veelgi enam alandada, mis seega kinnitab vajadust võtta täiendavaid struktuurimeetmeid.*

- (32) *Kliendid peaksid saama kergesti, võimalikult kiiresti (sõltuvalt tehnilisest lahendusest), trahvi maksmata ja tasuta valida alternatiivse rändlusteenuse osutaja või alternatiivseid rändlusteenuse osutajaid vahetada. Kliente tuleks sellisest võimalusest teavitada selgel, arusaadaval ja hõlpsasti kättesaadaval viisil.*
- (33) *Tarbijatel peaks olema tarbijasõbralikul viisil õigus osta rändlusteenuseid oma riigisisest mobiilsidepaketist eraldi. Praegu on mitmeid võimalusi selleks, kuidas reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise viisi võiks tehniliselt rakendada, sealhulgas kaks rahvusvahelist mobiilside tunnust (IMSI) (kaks eraldi IMSI samal SIM-kaardil), üks IMSI (ühe IMSI jagamine riigisiseste teenuste osutajate ja rändlusteenuste osutajate vahel) ning kahe ja ühe IMSI kombinatsioonid koos tehnilise lahendusega, millega ei takistata kliendil juurdepääsu reguleeritud andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus, tuginedes koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepetele.*

- (34) *Kõrged andmeside-rändlusteenuste hinnad takistavad tarbijaid kasutamast mobiilseid andmesideteenuseid liidus reisides. Võttes arvesse suurenevat nõudlust andmeside-rändlusteenuste järele ning nende suurenevat tähtsust, ei tohiks takistada alternatiivsete andmeside-rändlusteenuste kasutamist, mida kas ajutiselt või alaliselt osutatakse otse külastatavas võrgus, ning seda olenemata kehtivatest rändlusteenuste osutamise lepingutest või kokkulepetest riigisiseste teenuse osutajatega ja ilma nendepoolse lisatasu nõudeta. Kui riigisiseste teenuste osutajad ja andmeside-rändlusteenuste osutajad peavad pakkuma otse külastatavas võrgus osutatavaid andmeside-rändlusteenuseid, peaksid nad tegema koostööd, et mitte takistada klientide juurdepääsu kõnealustele teenustele ja nende kasutamist, ning et tagada muude rändlusteenuste järjepidevus.*
- (35) *Kuigi käesolevas määruses ei peaks sätestama konkreetseid tehnilisi lahendusi rändlusteenuste eraldi osutamiseks, vaid tuleks sillutada teed kõige tulemuslikuma ja tõhusama lahenduse jaoks, sealhulgas kombineeritud lahendused, mille töötab välja komisjon (tuginedes BERECi antavatele sisenditele), tuleks sätestada tehniliste omaduste kriteeriumid, millele tehniline lahendus peaks vastama, et osutada iga rändlusteenust eraldi. Kõnealused kriteeriumid peaksid muu hulgas hõlmama lahenduse kooskõlastatud ja ühtlustatud kehtestamist kogu liidus ning tagama, et tarbijad saaksid kiirelt ja lihtsalt valida rändlusteenuste jaoks erineva teenuseosutaja, muutmata seejuures oma numbrit. Lisaks ei tohiks takistada rändlusteenuste osutamist väljaspool liidu piire ning rändlusteenuste kasutamist kolmandate riikide klientide poolt liidu piires.*

- (36) Mobiilsideoperaatorite vahelist koostööd ja koordineeritust tuleks tõhustada, et võimaldada **■ rändlusteenuste eraldi osutamise** koordineeritud ja head tehnilist arengut, *takistamata juurdepääsu andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus. Seepärast* tuleks välja töötada asjakohased üldpõhimõtted ja -meetodid, et oleks võimalik kiiresti kohanduda muutunud olude ja tehnika arenguga. BEREC **■** peaks koostöös asjaomaste sidusrühmadega *aitama komisjoni, et viimane saaks* välja töötada sellise vahendi tehnilised elemendid, millega võimaldatakse rändlusteenuseid eraldi osutada, *takistamata samas juurdepääsu andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus. Komisjon peaks vajaduse korral* andma Euroopa standardiorganile volituse muuta asjaomaseid standardeid, mis on vajalikud reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise ühtlustatud rakendamiseks.
- (37) *Selleks et tagada käesoleva määruse sätete rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks riigisiseste teenuste osutajate teavitamiskohustuste ja rändlusteenuse eraldi osutamise tehnilise lahenduse kohta. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹.*

---

¹ *ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.*

- (38) *Võttes arvesse käesolevat määrust ja selle alusel vastuvõetud rakendusakte, peaks BERECil olema õigus anda omal algatusel konkreetseid tehnilisi juhiseid reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamiseks või muudes käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes.*
- (39) Selleks et reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamine oleks täielikult tõhus, tuleks *see* ühendada kohustusega tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule, et lihtsustada uute või olemasolevate turuosaliste, sealhulgas piiriüleseid rändlusteenuseid osutavate ettevõtjate turuletulekut. *Selline* lahendus hoiaks ära liikmesriikidevahelised konkurentsimoonutused, tagades järjepideva reguleeriva lähenemisviisi ja aidates seega kaasa siseturu väljakujundamisele. Siiski vajavad operaatorid reguleeritud *rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamiseks* mõistlikku aega, et teha vajalikke tehnilisi kohandusi, ning seetõttu saavutatakse piisava konkurentsiga tõeline siseturg *struktuurilise lahenduse abil* alles mõne aja pärast. Seepärast tuleks ajutiselt säilitada nii kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste maksimaalsed hulgihinnad kui ka kõnealuste *teenuste* kaitsvad hinnalaed jaemüügitasandil, et tagada olemasoleva tarbijakasu säilimine nimetatud struktuurimeetmete rakendamisega seotud üleminekuperioodil ■ .

- (40) Selleks et jätkata hindade ajutist reguleerimist, tuleks reguleerivad kohustused rändlusklientide huvide kaitsmiseks kehtestada nii jae- kui ka hulgimüügitasandil, kuna kogemused on näidanud, et kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste hulgihindade alandamisega ei pruugi kaasneda madalamad rändluse jaehinnad, sest puuduvad stiimulid nende alandamiseks. Samas võiksid jaehindade vähendamise meetmed, ilma et kohandataks selliste teenuste osutamise seotud hulgimüügikulude taset, ohustada **rändlusteenuste siseturu** korralikku toimimist ega võimaldaks suuremat konkurentsi.
- (41) Kuni struktuurimeetmed ei ole veel kaasa toonud piisavat konkurentsi **rändlusteenuste siseturul, mis viiks hulgimüügikulude vähenemiseni, mis omakorda jõuaks tarbijateni**, on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis liidusiseste rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmise hinna reguleerimisele kehtestada kogu liidus hulgimüügi puhul keskmise minutitasu ülempiir ning piirata jaehindu eurotariifi abil, mis kehtestati määrusega (EÜ) nr 717/2007, **SMSi eurotariifi abil, mis kehtestati määrusega (EÜ) nr 544/2009¹ ning andmeside eurotariifi abil, mis tuleks kehtestada käesoleva määrusega**. Keskmise hulgihind peaks kehtima mis tahes kahe operaatori vahel liidu piires kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 544/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 717/2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires, ning direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (ELT L 167, 29.6.2009, lk 12).

- (42) Ajutised *kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid* tuleks kehtestada ohutul tasemel, mis tagab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja soodustab konkureerivaid rändluspakkumisi madalamate hindade juures, kindlustades samas tarbijakasu säilimise *ning isegi suurenemise* struktuurimeetmete rakendamisega seotud üleminekuperioodil. Nimetatud perioodil peaksid rändlusteenuse osutajad aktiivselt *juhtima klientide tähelepanu eurotariife puudutavale teabele ja* pakkuma *eurotariife* kõigile oma rändlusklientidele, ning tegema seda tasuta, selgelt ja läbipaistvalt.
- (43) Rändlusklientidele pakutavad ajutised *kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid* peaks peegeldama mõistlikku marginaali rändlusteenuse pakkumise hulgimüügikulude suhtes, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida, diferentseerides oma pakkumisi ja kohandades hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmete abil saavutatavast konkurentsist tulenevat kasu, ja need võib kaotada, kui kliendid on struktuurimeetmete kaudu konkreetset kasu saanud. Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi ei tuleks kohaldada *tariifi selle osa suhtes, mida nõutakse lisaväärtust omavate teenuste osutamise eest, vaid üksnes tariifide suhtes, mida nõutakse kõnealuste teenustega ühenduse saamise eest.*

- (44) Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi peaks olema lihtne rakendada ja kontrollida, et viia halduskoormus miinimumini nii operaatorite ja rändlusteenuse osutajate jaoks, keda selle nõuded puudutavad, kui ka riikide reguleerivate asutuste jaoks, kelle ülesanne on järelevalve ja rakendamine. Samuti peaks see olema läbipaistev ja vahetult mõistetav kõigile mobiilsideklientidele liidu piires. Lisaks peaks see pakkuma kindlust ja ennustatavust rändluse hulgi- ja jaeteenuseid osutavatele operaatoritele. Käesolevas määruses tuleks seetõttu kindlaks määrata minutitasude ülempiir rahalises väärtuses nii hulgi- kui jaemüügi tasandil.
- (45) Selliselt kindlaks määratud suurim keskmine minutitasu hulгимүүгитасандил peaks võtta arvesse kogu liitu hõlmava rändluskõne tegemisega seotud eri elemente, eelkõige kõnede alustamise ja lõpetamise maksumust mobiilsidevõrkudes, sealhulgas üldkuluseid, ning signaalimise ja transiidi kulusid. Kõige kohasem võrdlusalus kõne alustamise ja kõne lõpetamise jaoks on mobiilsideoperaatorite keskmine mobiiltelefonikõne lõpetamise tasu liidus, mis põhineb riikide reguleerivate asutuste antaval teabel ja mille komisjon avaldab. Käesoleva määrusega kehtestatakse suurimad keskmised minutitasud tuleks seetõttu määrata kindlaks, võttes arvesse keskmist mobiiltelefonikõne lõpetamise tasu, mis on sellega seotud kulude võrdlusaluseks. Suurimat keskmist minutitasu hulгимүүгитасандил tuleks igal aastal alandada, et võtta arvesse mobiiltelefonikõne lõpetamise tasude alandamisi, mida riiklikud reguleerivad asutused aeg-ajalt kehtestavad.

- (46) Jaemüügitasandil kohaldatav ajutine *kõneteenuste* eurotariif peaks rändlusklientidele tagama, et neilt ei võeta ülemäärast tasu reguleeritud rändluskõne tegemise või vastuvõtmise eest, kuid jätma samal ajal *rändlusteenuse osutajale* piisava marginaali klientidele pakutavate toodete eristamiseks.
- (47) Kaitsvate hinnalagedega seotud üleminekuperioodil tuleks kõiki tarbijaid *teavitada ja* kõigil tarbijatel peaks olema võimalus valida ilma lisatasude või eeltingimusteta lihtne rändlustariif, mis ei ületa maksimaalset hinda. Mõistlik hinnalisa hulгимүүgi kulude ja jaehindade vahel peaks tagama rändlusteenuse osutajatele kõigi rändluse erikulude – sealhulgas küllaldase osa turustamiskuludest ja telefoniaparaatide subsideerimiskuludest – katmise jaemüügi tasandil ning jätma neile piisava järelejääva osa mõistliku tulu teenimiseks. *Ajutised kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid* on sobivad vahendid nii tarbijatele kaitse kui ka rändlusteenuse osutajatele paindlikkuse pakkumiseks. Hulгимүүgitasandile vastavalt peaksid *kõneteenuste eurotariifi, SMSi eurotariifi ja andmeside eurotariifi* ülempiirid igal aastal langema.

- (48) Kaitsvate hinnalagedega seotud üleminekuperioodil tuleks uusi rändluskliente täielikult **ja aktiivselt ning selgel ja läbipaistval viisil** teavitada liidu piires rändluse suhtes kehtivatest tariifidest, kaasa arvatud tariifidest, mis on vastavuses ajutiste **kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifidega**. Olemasolevatele rändlusklientidele tuleks anda teatava ajavahemiku jooksul võimalus valida uus tariif, mis on vastavuses ajutiste **kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifidega**, või mis tahes muude rändlustariifidega. Olemasolevate rändlusklientide puhul, kes ei ole nimetatud ajavahemiku jooksul oma valikut teinud, on kohane teha vahet nende vahel, kes olid juba valinud rändluse eritariifi või -paketi enne käesoleva määruse jõustumist, ja nende vahel, kes ei olnud seda teinud. Viimastele tuleks automaatselt kohaldada tariifi, mis on vastavuses käesoleva määrusega. Rändluskliendid, kes juba kasutavad rändluse eritariifi või -pakette, mis vastavad nende individuaalsetele nõudmistele ja mille nad on valinud nende alusel, peaksid jääma eelnevalt valitud tariifi või paketi juurde, kui nad – pärast meeldetuletust nende kehtivate tariifitingimuste **ja kohaldatavate eurotariifide kohta – teatavad oma** rändlusteenuse osutajale **otsusest jääda kõnealuste tariifide juurde**. Sellised rändluse eritariifid või -paketid võivad sisaldada näiteks rändluse kindlasummalisi hindu, mitteavalikke tariife, kindlate täiendavate rändlustasudega tariife, suurimast **kõneteenuste eurotariifist, SMSi eurotariifist ja andmeside eurotariifist** madalamate minutitasudega tariife või kõnealustasude tariife.

- (49) Kuna käesolev määrus peaks olema erimeede raamdirektiivi artikli 1 lõike 5 tähenduses ja kuna kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste osutajaid võidakse käesoleva määrusega kohustada muutma oma rändluse jaemüügitariife, et järgida käesoleva määruse nõudeid, ei tohiks sellised muutused anda mobiilsideklientidele elektroonilise side 2002. aasta reguleerivat raamistikku ülevõtvate siseriiklike õigusaktide alusel mingit õigust oma lepingute ülesütlemiseks.
- (50) Käesoleva määrusega ei tohiks piirata tarbijatele tehtavaid uuenduslikke pakkumisi, mis on soodsamad kui käesolevas määruses kindlaksmääratud ajutine *kõneteenuste eurotariif, SMSi eurotariif ja andmeside eurotariif*, vaid peaks tegelikult soodustama uuenduslikke, madalamate hindadega pakkumisi rändlusklentidele, seda eelkõige käesoleva määruse struktuurilistest sätetest tuleneva täiendava konkurentsisure tõttu. Käesoleva määrusega ei nõuta rändlustasude uuesti kasutuselevõtmist juhul, kui need on täielikult kaotatud, samuti ei kohustata sellega tõstma kehtivaid rändlustasusid käesolevas määruses sätestatud ajutiste turvalimiitideni.

- (51) Kui maksimaalsed hinnad ei ole antud eurodes, tuleks kohaldatavad tasude piirmäärad ning piirmäärade korrigeeritud määrad anda asjaomases vääringus, kasutades käesolevas määruses kehtestatud kuupäeval *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursse. Kui kehtestatud kuupäeval *Euroopa Liidu Teataja* ei ilmu, tuleks kasutada viitekursse, mis avaldatakse esimeses pärast seda kuupäeva ilmuvas *Euroopa Liidu Teatajas*, mis sisaldab selliseid viitekursse. ***Selleks, et kaitsta tarbijaid reguleeritud rändlusteenuste (reguleeritud kõne-, SMS- või andmeside-rändlusteenused) jaehindade suurenemise eest, mille põhjustab muu vääringu kui euro viitekursi kõikumine, peaks liikmesriik, mille vääring ei ole euro, kasutama oma vääringus maksimaalse jaehinna kindlaksmääramisel asjakohase perioodi jooksul mitme viitekursi keskmist taset.***
- (52) Mõne mobiilsideoperaatori tava arvutada hulгимүүгитасандил рändлuskõnede tasu tavapäraselt muude hulгимүүгитасанди sidumistasude suhtes kohaldatava sekundilise täpsuse asemel minimaalselt 60 sekundi alusel moonutab konkurentsi kõnealuste operaatorite ja teistsuguseid arveldusmeetodeid rakendavate operaatorite vahel ning kahjustab käesoleva määrusega kehtestatud maksimaalsete hulgihindade järjepidevat kohaldamist. Lisaks kujutab see endast lisatasu, mis hulгимүүги kulusid suurendades avaldab negatiivset mõju kõneteenuste rändluse hindadele jaemүүги tasandil. Seetõttu tuleks nõuda, et mobiilsideoperaatorid arvutaksid reguleeritud rändluskõne hulgi hinnad sekundilise täpsusega.

- (53) Euroopa reguleerivate asutuste töörühma (BERECi eelkäija) hinnangul suurendab mobiilsideoperaatorite tava arvutada jaemüügitasandil rändlusteenuste tasu ühest sekundist suurema ühiku alusel tavalise *kõneteenuste eurotariifi* arve puhul väljuvate kõnede maksumust 24 % ja sissetulevate kõnede maksumust 19 %. Töörühm märkis ka, et sellised lisandused kujutavad endast varjatud tasu, sest need ei ole enamiku tarbijate jaoks läbipaistvad. Sellel põhjusel soovib Euroopa reguleerivate asutuste töörühm võtta kiiresti meetmeid, et kaotada jaemüügitasandil *kõneteenuste eurotariifi* rakendavate arvete koostamise erinevad tavad.
- (54) Kuigi määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestati liidus eurotariifi abil ühine lähenemisviis selle tagamiseks, et rändluskliendid ei maksaks reguleeritud rändluskõnede eest ülemäära kõrget hinda, ohustab selle järjepidevat kohaldamist tõsiselt asjaolu, et mobiilsideoperaatorid esitavad arveid erinevate ühikute kohta. See tähendab ka seda, et kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste piiriülesest iseloomust hoolimata leidub kõrvalekalduvaid lähenemisviise reguleeritud rändluskõne arvete koostamisel, mis moonutab siseturu konkurentsitingimusi.
- (55) Seega on vaja kehtestada ühised eeskirjad *kõneteenuste eurotariifi* arvetel kasutatavate ühikute kohta jaemüügitasandil, et veelgi tugevdada siseturgu ja tagada kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste tarbijatele kõikjal liidus *ühesugune kõrgetasemeline* kaitse.

- (56) Seetõttu tuleks nõuda, et jaemüügitasandi reguleeritud rändluskõneteenuste osutajad esitaksid klientidele kõikide selliste kõnede eest, mille suhtes kohaldatakse **kõneteenuste eurotariifi**, arved kõnesekundite alusel, võimaldades üksnes väljuva kõne puhul kohaldada esimese 30 sekundi ulatuses kõne miinimummaksumust. See võimaldab rändlusteenuse osutajatel katta kõik kõne ühendamise seotud mõistlikud kulud ja konkureerida paindlikult väiksemate kõne miinimummaksumustega. **Kõneteenuste eurotariifiga** kõnede vastuvõtmise puhul **ei ole** kõne miinimummaksumuse kohaldamine aga põhjendatud, sest teenuse osutamise hulгимүүгикулуде eest võetakse tasu sekundilise täpsusega ja kõne ühendamise seotud erikulud on juba kaetud mobiilikõne lõpetamise tasudega.
- (57) Kliendid ei peaks maksma külastatavas võrgus kõneposti sõnumite vastuvõtmise eest, sest nad ei saa kontrollida selliste sõnumite kestust. See ei peaks piirama muude kohaldatavate kõnepostitasude rakendamist, näiteks tasu selliste sõnumite kuulamise eest.
- (58) **Piirialadel elavate klientide arved ei tohiks olla tarbetult suured tahtmatu rändlusteenuse kasutamise tõttu. Rändlusteenuse osutajad peaksid seetõttu rakendama mõistlikke meetmeid, et kaitsta kliente rändlustasude tekkimise eest oma elukohajärgses liikmesriigis viibimise ajal. Need peaksid sisaldama piisavaid teavitusmeetmeid, et anda klientidele võimalus tahtmatu rändlusteenuse kasutamise aktiivseks vältimiseks. Riigi reguleerivad asutused peaksid olema teadlikud olukordadest, kus klientidel on probleeme rändlustasude maksimisega oma elukohajärgses liikmesriigis viibimise ajal, ning peaksid võtma asjakohaseid meetmeid probleemi lahendamiseks.**

- (59) Nagu rändluskõnede puhul, esineb ka rändlussõnumiteenuse puhul märkimisväärne oht, et üksnes hinnakohustuste kehtestamisest hulgimüügitasandil iseenesest ei piisa, et tasud väheneksid jaeklientide jaoks. Teisalt võiksid jaehindade vähendamise meetmed, ilma et kohandataks nende teenuste osutamisega seotud hulgimüügikulude taset, kahjustada mõnede, eelkõige väiksemate rändlusteenuse osutajate positsiooni, suurendades hindade kokkusurumise ohtu.
- (60) Lisaks ei ole *elektroonilise side* 2002. aasta reguleeriv raamistik *rändlusteenuste turu* erilise struktuuri ja piiriülese olemuse tõttu pakkunud riikide reguleerivatele asutustele sobilikke vahendeid, et tulla tõhusalt toime konkurentsiprobleemidega, millega kaasnevad reguleeritud rändlussõnumite kõrged hulgi- ja jaehinnad. See probleem ei võimalda tagada siseturu sujuvat toimimist ning nõuab lahendust.
- (61) Reguleeritud rändlussõnumite suhtes tuleks seega reguleerivad kohustused kehtestada hulgimüügitasandil, et hulgihindadel oleks mõistlikum seos teenuse osutamise kuludega, ning selleks, et kaitsta rändlus klientide huvisid jaemüügitasandil üleminekuperioodil seni, kuni struktuurimeede jõustub.

- (62) Enne kui struktuurimeetmega kaasneb piisav konkurents *rändlusteenuste turul*, on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis reguleeritud rändlussõnumite hulgihindade reguleerimisele liidu tasandil keskmise tasu ülempiiri kehtestamine külastatavast võrgust saadetavate SMSide suhtes. Keskmise hulgihind peaks kehtima mis tahes kahe operaatori vahel liidu piires kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.
- (63) Reguleeritud rändlussõnumi maksimaalne hulgihind peaks sisaldama kõiki hulgi teenuse osutaja kantud kulusid, muu hulgas rändlussõnumi alustamise ja edastamisega seotud kulusid ning külastatavas võrgus rändlussõnumiteenuse kasutamise lõpetamisega seotud katmata kulusid. Käesoleva määrusega kehtestatud eeskirjade järjepideva kohaldamise tagamiseks ei tohiks reguleeritud rändlussõnumiteenuse hulgimüüjatel seega lubada kehtestada eraldi tasu nende võrgus rändlussõnumiteenuse kasutamise lõpetamise eest.
- (64) Selleks, et rändlussõnumiteenuse hulgimüügitasandi maksimaalsed hinnad peegeldaksid täpsemini teenuse osutamise põhikulusid ning et jaemüügitasandil saaks areneda konkurents, tuleks SMSide maksimaalseid hulgi hindu kohandada vastavalt hilisemale alandamisele.

- (65) Määruses (EÜ) nr 544/2009 osutati, et *rändlusteenuste turul* konkurentsi tekitavate struktuurielementide puudumisel on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis kogu liitu hõlmavate rändlussõnumite hinnataseme reguleerimiseks jaemüügitasandil kehtestada mobiilsideoperaatoritele nõue pakkuda oma rändlusklientidele SMSide eurotariifi, mis ei ületa kindlaksmääratavat maksimaalset hinda.
- (66) Kuni struktuurimeetmete jõustumiseni tuleks SMSi eurotariif hoida kaitstud tasemel, mis tagab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja kajastab ka mõistlikumalt *teenuse osutamise kulusid*, tagades samas olemasoleva tarbijakasu säilimise.
- (67) Ajutine SMSi eurotariif, mida võib rändlusklientidele pakkuda, peaks seetõttu peegeldama mõistlikku marginaali võrreldes reguleeritud rändlussõnumiteenuse osutamise kuludega, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida oma pakkumisi eristades ning hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaelistustele kohandades. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmetest konkurentstile tulenevat kasu ja mille võib kaotada, kui struktuuri meetmed on jõustunud. Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi ei tuleks kohaldada SMSide lisaväärtusteenuste suhtes.

- (68) Rändlusklentidelt ei tohiks nõuda külastatavas võrgus rändlusteenust kasutades lisatasu reguleeritud rändlussõnumi või häälsõnumi vastuvõtmise eest, sest sellised teenuse lõpetamise kulud on kaetud juba rändlussõnumi või häälsõnumi saatmise eest küsitava jaetasuga.
- (69) SMSi eurotariifi tuleks automaatselt kohaldada kõigi uute või olemasolevate rändlusklentide suhtes, kes ei ole rändlussõnumi eritariifi või reguleeritud SMSide rändlusteenust hõlmavat rändlusteenuste paketti sihilikult valinud või ei vali seda sihilikult.
- (70) SMS on tekstisõnum (lühisõnumiteenus) ja eristub selgelt teistest sõnumitest, nagu MMS-sõnumid või e-kirjad. Selleks, et mitte kaotada käesoleva määruse tõhusust ning täita selle eesmärgid täielikult, tuleks keelustada SMS-rändlussõnumi tehniliste parameetrite sellised muudatused, mis eristaksid seda riigisisest SMSist.

- (71) Riikide reguleerivate asutuste kogutud andmed osutavad sellele, et andmeside-rändlusteenuse keskmised hulgihinnad, mida külastatava võrgu operaatorid rändluskliendi *rändlusteenuse* osutajatelt küsivad, on püsivalt kõrged. Kõnealuste hulgihindade langustendentsile *vaatamata on need võrreldes teenuse osutamise kuludega endiselt väga kõrged*.
- (72) Andmeside-rändlusteenuste jätkuvalt kõrged hulgihinnad on tingitud peamiselt kõrgetest hulgihindadest, mida küsivad mitte-eelistatud võrkude operaatorid. Sellised tasud tulenevad võrgukasutamise juhtimise raskustest, mis ei motiveeri operaatoreid standardseid hulgihindu ühepoolselt vähendama, sest võrguliiklus toimub olenemata hinnast. See toob kaasa hulgihinnade suured kõikumised. Mõningatel juhtudel on mitte-eelistatud võrkude suhtes kohaldatavad andmeside-rändlusteenuste hulgihinnad kuus korda kõrgemad eelistatud võrkude suhtes kohaldatavatest. Sellised andmeside-rändlusteenuste ülemäära kõrged hulgihinnad toovad kaasa liidu mobiilsideoperaatorite vaheliste konkurentsitingimuste tuntava moonutamise, mis kahjustab siseturu sujuvat toimimist. Samuti piiravad need *rändlusteenuse* osutajate võimet hulgihinnade kohta ette näha ning seega võimalust pakkuda klientidele läbipaistvaid ja konkurentsivõimelisi jaepakette. Kuna riikide reguleerivad asutused ei suuda kõnealuseid probleeme riigi tasandil tõhusalt lahendada, tuleks andmeside-rändlusteenuste suhtes kohaldada maksimaalseid hulgihindu. Seega tuleks kehtestada reguleerivad kohustused reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes hulgihinnade tasandil, et hulgihinnade tasandil oleks mõistlikum seos teenuse osutamise kuludega, ning selleks, et kaitsta rändlus klientide huve jaemüügitasandil.

- (73) **Rändlusteenuse** osutajad ei tohiks rändluskliendilt mis tahes reguleeritud andmeside-rändlusteenuse osutamise eest tasu võtta, juhul kui ja seni kuni klient ei ole teenuse osutamisega nõustunud.
- (74) Käesoleva määruse reguleerimisala peaks katma kogu liitu hõlmavat andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamist. Sama eripära, mis iseloomustab **rändlusteenuste turge** ning millega põhjendati määruse (EÜ) nr 717/2007 vastuvõtmist ja mobiilsideoperaatoritele kogu liitu hõlmavate rändluskõnede ja SMS-rändlussõnumitega seonduvate kohustuste kehtestamist, kehtib ka kogu liitu hõlmavate andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamise suhtes. Sarnaselt kõne- ja SMS- rändlusteenustele ei osteta ka andmeside-rändlusteenuseid riigi tasandil eraldi, vaid need moodustavad ainult ühe osa laiemast jaemüügipaketist, mille klient ostab **rändlusteenuse** osutajalt, mistõttu asjaomaste turujõudude vahel on konkurents piiratud. Asjaomaste teenuste piiriülese iseloomu tõttu ei saa riikide reguleerivad asutused, kes vastutavad asjaomase riigi territooriumil elavate mobiilsideklientide huvide kaitsmise ja edendamise eest, ka kontrollida teises liikmesriigis asuva külastatava võrgu operaatorite käitumist.

- (75) Nagu juba olemasolevate kõne- ja SMS-teenuseid reguleerivate meetmete puhul, on enne struktuurimeetmetega kaasneva piisava konkurentsi tekkimist kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis kogu liitu hõlmava andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandi hinnataseme reguleerimisele kehtestada üleminekuperioodi ajal rändlusteenuse osutajatele nõue pakkuda oma rändlusklientidele ajutist andmeside eurotariifi, mis ei ületa maksimaalset hinda. Andmeside eurotariif tuleks kehtestada kaitsval tasemel, mis tagab kuni struktuurimeetme jõustumiseni tarbijakaitse, kindlustab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja samas kajastab ka mõistlikumalt *teenuse osutamisega seotud kulusid*.
- (76) Ajutine andmeside eurotariif, mida võib rändlusklientidele pakkuda, peaks seetõttu peegeldama mõistlikku marginaali võrreldes reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise kuludega, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida oma pakkumisi eristades ning hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele kohandades. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmetest konkrentsile tekkivat kasu, ja need võib kaotada, kui kliendid on struktuurimeetmete kaudu konkreetset *ja püsisvat* kasu saanud. Sarnaselt kõne- ja SMS-rändlusteenuseid hõlmavale lähenemisviisile tuleks ka andmeside ajutiste eurotariifide reguleeritud ülempiiri puhul järgida langustendentsi, võttes arvesse andmeside-rändlusteenuste osutamise kulude kavandatud vähendamisi jaemüügitasandil.

- (77) Ajutist andmeside eurotariifi tuleks automaatselt kohaldada kõigi uute või olemasolevate rändlusklieentide suhtes, kes ei ole andmeside-rändlusteenuste eritariifi või reguleeritud andmeside-rändlusteenust hõlmavat rändlusteenuste paketti sihilikult valinud või ei vali seda sihilikult.
- (78) Selle tagamiseks, et tarbijad maksaksid tegelikult tarbitud andmesideteenuste eest, ning *et vältida probleeme*, mida täheldati kõneteenuste puhul pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 vastuvõtmist ja mis hõlmas operaatorite rakendatavat maksustamismehhanismi, millega kaasnesid tarbija jaoks varjatud kulud, tuleks ajutist andmeside eurotariifi arvestada kilobaidipõhiselt. *Selline arvestamine* on kooskõlas maksustamismehhanismiga, mida juba rakendatakse hulgimüügitasandil.
- (79) **Rändlusteenuse** osutajad võivad pakkuda õiglastel tingimustel kindlasummalist kuu koondhinda, mille suhtes ei kohaldata maksimaalset hinda ja mis võiks katta kogu liitu hõlmavaid rändlusteenuseid.
- (80) Selleks et tagada kõigile mobiiltelefoni kasutajatele kasu käesoleva määruse sätetest, tuleks ajutisi hinnakujundusnõudeid jaemüügitasandil kohaldada hoolimata sellest, kas rändlusklieentidel on **rändlusteenuse** osutajaga ette- või järelmaksuleping, ja sõltumata sellest, kas **rändlusteenuse** osutajal on mobiiltelefoni häälkõneteenuse osutamiseks oma võrk või on ta virtuaalne mobiilsideoperaator või mobiiltelefoni häälkõneteenuste edasimüüja.

█

- (81) Kui liidu mobiilsideteenuste osutajad leiavad, et nende teiste liikmesriikide mobiilsidoperaatoritega sõlmitud rändluskokkulepete lõpetamise või lõpetamise ohu tõttu on ohustatud koostalitlusvõime ja läbivühendatavus klientidele teenuse osutamiseks või kui nad ei ole võimelised osutama oma klientidele teenust teises liikmesriigis, kuna puudub kokkulepe vähemalt ühe võrguteenuste hulgimüüjaga, peaksid riikide reguleerivad asutused kasutama vajaduse korral juurdepääsu käsitleva direktiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida selline läbivühendatavus ja teenuste koostalitlusvõime, võttes arvesse raamdirektiivi artiklis 8 nimetatud eesmärke, eelkõige täielikult toimiva elektrooniliste sideteenuste siseturu loomist.
- (82) **Rändlusteenuste** jaehinna suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja selleks, et aidata rändlus klientidel otsustada, kuidas oma mobiil**seadmeid** välisriigis viibides kasutada, peaksid **mobiilsideteenuste** osutajad **edastama** oma rändlus klientidele tasuta teavet **külastatavas liikmesriigis rändlusteenuste kasutamisel** kohaldatavate rändlustasude kohta. **Kuna teatavatel kliendirühmadel võib olla rändlustasude kohta piisavalt teavet, peaksid rändlusteenuse osutajad pakkuma võimalust nimetatud automaatselt sõnumiteenusest kergesti loobuda. Peale selle peaksid teenuse osutajad aktiivselt andma oma klientidele, kui viimased asuvad liidu territooriumil, nende soovi korral ja tasuta lisateavet telefonikõnede tegemise või vastuvõtmise ning samuti SMSide, MMSide ja muude andmesideteenuste saatmise ja vastuvõtmise minuti-, sõnumi- või megabaiditasude** (koos käibemaksuga) kohta külastatavas liikmesriigis. ■

(83) Läbipaistvuse tagamiseks on samuti nõutav, et teenuse osutajad esitaksid teabe rändlustasude, eelkõige *kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifide* ning kindlasummalise koondhinna kohta – kui nad sellist pakuvad – teenusega liitumisel ja iga kord, kui rändlustasud muutuvad. *Rändlusteenuse* osutajad peaksid pakkuma teavet rändlustasude kohta sobivate vahendite, näiteks arvete, interneti, telereklaamide või otsepostituse kaudu. *Kogu hindade ja teenuse omadustega seotud teave ja pakkumised tuleks esitada selgelt, arusaadavalt, võrdlust võimaldavalt ja läbipaistvalt*. Rändlusteenuste pakkumiste reklaamimine ja tarbijatele turustamine peaks olema täielikult vastavuses tarbijakaitsealaste õigusaktidega, eriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (eaausate kaubandustavade direktiiv)¹. *Rändlusteenuse* osutajad peaksid tagama, et kõik nende rändlusliendid on teadlikud reguleeritud tariifide olemasolust asjaomasel perioodil, ning nad peaksid saatma nimetatud klientidele *kirjalikult* selge ja erapooletu teatise, kus kirjeldatakse *kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifide* tingimusi ning *nendele* ülemineku ja *nendest* loobumise õigust.

---

¹ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

- (84) Lisaks tuleks võtta meetmeid **kõigi** andmeside-rändlusteenuste jaehindade suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja eelkõige selleks, et teha lõpp arvešoki probleemile, mis kujutab endast tõket siseturu sujuvale toimimisele, ning anda rändlusklientide käsutusse sellised vahendid, mis on vajalikud andmeside-rändlusteenuse kulude jälgimiseks ja kontrollimiseks. Samuti ei tohiks takistada rändlusteenuste asendamiseks või nende alternatiivina kasutamiseks sobivate rakenduste või tehnoloogiate, nagu traadita internet, kasutuselevõttu. ■
- (85) Eelkõige peaksid rändlusteenuse osutajad esitama **tasuta** oma rändlusklientidele personaliseeritud hinnateabe andmeside-rändlusteenuste nimetatud klientide suhtes kehtivate tariifide kohta iga kord, kui rändlusklient hakkab teise **riiki** sisenedes andmeside-rändlusteenuseid kasutama. Kõnealune teave tuleks edastada kliendi ■ mobiilseadmesse viisil, mis võimaldab seda lihtsalt vastu võtta ja mõista, **ja selliselt, et kliendil oleks kergesti võimalik seda hiljem uuesti vaadata.**
- (86) Selleks, et aidata klientidel paremini mõista ■ andmeside-rändlusteenuste kasutamise rahalisi tagajärgi ning võimaldada neil jälgida ja kontrollida oma kulusid, **peaksid rändlusteenuse osutajad nii enne kui ka pärast lepingu sõlmimist piisavalt teavitama oma kliente reguleeritud andmeside-rändlusteenustega seotud tasudest. Selline teavitamine võiks sisaldada näiteid ligikaudse kasutatava andmemahu kohta näiteks e-kirja või pildi saatmise, veebilehitsemise ja mobiilirakenduste kasutamise korral.**

(87) Arvešoki vältimiseks peaksid rändlusteenuse osutajad andmeside-rändlusteenuse puhul määrama kindlaks tarbitud teenuste rahalise ja/või mahulise ülempiiri või mitu sellist ülempiiri (väljendatuna selles vääringus, milles rändluskliendile arve esitatakse) ning peaksid pakkuma seda tasuta kõigile rändlus klientidele koos asjakohase teatega *sellises meediavormingus, mida saab hiljem uuesti vaadata*, kui kulud jõuavad kõnealuse ülempiiri lähedale. Ülempiiri saavutamise korral ei peaks kliendid enam teenust saada või neilt ei tuleks enam selle eest tasu nõuda, välja arvatud juhul, kui klient on sõnaselgelt soovinud, et talle osutataks jätkuvalt asjaomast teenust vastavalt teates esitatud tingimustele. *Niisugusel juhul peaksid nad saama tasuta kinnituse sellises meediavormingus, mida saab hiljem uuesti vaadata.* Rändlus klientidele tuleks anda võimalus valida mõistliku aja jooksul ükskõik milline nendest rahalistest või mahulistest ülempiiridest või otsustada ülempiiri mitte kasutada. Kui kliendid ei avalda oma soovi, tuleks nende suhtes rakendada vaikimisi ülempiiri süsteemi.

- (88) Kõnealuseid läbipaistvusmeetmeid tuleks käsitada rändlus klientidele pakutava miinimumtagatisena ning see ei tohiks rändlusteenuse osutajaid takistada pakkumast oma klientidele muid laialdasi vahendeid, mis aitaksid neil andmeside-rändlusteenuste kulusid prognoosida ja kontrollida. Näiteks töötavad paljud rändlusteenuse osutajad jaemüügitasandil välja uusi kindlasummalisi rändlusteenusepakkumisi, mis võimaldavad kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kindlaksmääratud hinnaga andmeside-rändlust mõistliku mahu piires. Rändlusteenuse osutajad töötavad samuti välja süsteeme, mis võimaldaksid rändlus kliente teavitada reaalajas andmeside-rändlustega seoses kogunenud maksmisele kuuluvatest summadest. Siseturu sujuva toimimise tagamiseks peaksid kõnealused siseturgude arengutendentsid kajastuma ühtlustatud eeskirjades.
- (89) **■ Ka ettemaksukliente võib** andmeside-rändlusteenust kasutades tabada arvešokk **■**. *Seepärast* tuleks ülempiiriga seonduvaid sätteid kohaldada **ka kõnealuste** klientide suhtes **■**.

- (90) *Liidu reguleeritud rändlustariifide ja klientide poolt väljaspool liitu reisides makstavate rändlustariifide vahel on suured erinevused, kuna viimati nimetatud tariifid on liidus kehtivatest hindadest oluliselt kõrgemad. Kuna puudub järjekindel lähenemisviis väljaspool liitu toimuva rändluse läbipaistvus- ja kaitsemeetmete suhtes, ei ole tarbijad kindlad oma õigustes ning hoiduvad välisriigis viibides seetõttu sageli mobiilsideteenuste kasutamisest. Tarbijatele edastatav läbipaistev teave aitaks neil otsustada, kuidas kasutada oma mobiilseadmeid välisriigis (nii liidus kui ka väljaspool liitu) reisides, ning samuti võiks sellisest teabest olla kasu rändlusteenuse osutaja valimisel. Läbipaistvuse ja tarbijakaitse puudumise probleemi on seetõttu vaja käsitleda nii, et teatavaid läbipaistvus- ja kaitsemeetmeid kohaldatakse ka väljaspool liitu osutatavate rändlusteenuste suhtes. Kõnealused meetmed soodustaksid konkurentsi ja parandaksid siseturu toimimist.*
- (91) *Kui väljaspool liitu asuva külastatava riigi külastatava võrgu operaator ei luba rändlusteenuse osutajal jälgida oma klientide teenusekasutamist reaalajas, ei peaks rändlusteenuse osutajal olema kohustust pakkuda rahalist või mahulist ülempiiri klientide kaitsmiseks.*

- (92) Riikide reguleerivatel asutustel, kes vastutavad elektrooniliste sidevõrkude 2002. aasta reguleeriva raamistiku kohaste ülesannete täitmise eest, peaks olema pädevus kehtestada oma territooriumil käesolevast määrusest tulenevad kohustused ning teostada järelevalvet nende täitmise üle. Samuti peaksid nad teostama järelevalvet rändlusklientidele pakutavate kõne- ja andmesideteenuste hindade muutumise üle liidus rändlemise korral, sealhulgas vajaduse korral rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmisega seotud erikulude üle liidu äärealadel, ning vajaduse üle tagada, et hulgiturg kataks tehtud kulud küllaldases mahus, ning samuti selle üle, et võrgukasutamise juhtimise meetodeid ei kasutataks valiku piiramiseks klientide kahjuks. Nad peaksid tagama, et käesoleva määruse kohaldamist käsitlev ajakohastatud teave tehakse huvitatud pooltele kättesaadavaks, ning avaldama järelevalve tulemused iga kuue kuu järel. Eraldi tuleks esitada teave äri-, järelmaksu- ja ettemaksuklientide kohta.
- (93) Riigisisene rändlus liidu kõige äärepoolsemates piirkondades, kus mobiiltelefoniteenuse osutamiseks antavad litsentsid erinevad neist, mis on väljastatud riigi ülejäänud territooriumi suhtes, võiks saada kasu **rändlusteenuste siseturul** toimuvaga võrdväärsest tasude alandamisest. Käesoleva määruse rakendamine ei tohiks riigisiseseid rändlusteenuseid kasutavatele klientidele tuua kaasa vähemsoodsat hinnakohtlemist võrreldes kogu liitu hõlmavaid rändlusteenuseid kasutavate klientidega. Selleks võivad siseriiklikud asutused võtta täiendavaid meetmeid, mis on kooskõlas liidu õigusega.

(94) *Käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavaid karistusi käsitlevate eeskirjade sätestamisel peaksid liikmesriigid muu hulgas võtma arvesse võimalust, et rändlusteenuste osutajad kompenseerivad vastavalt siseriiklikule õigusele klientidele iga viivituse või takistuse seoses alternatiivse rändlusteenuse osutaja valimisega.*

- █
- (95) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt ühise lähenemisviisi rajamist selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei peaks maksma kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest liidus reisimisel ülemäära kõrget hinda, tänu millele saavutatakse tarbijakaitse kõrge tase, tugevdades rändlusteenuse osutajate vahelist konkurentsi, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada turvalisel, ühtlustatud ja õigeaegsel viisil ning seetõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (96) Kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hulgihindu käsitlevad reguleerivad kohustused peaksid kehtima seni, kuni struktuurimeetmed on jõustunud ja konkurents on hulgiturul piisavalt välja kujunenud. Lisaks nähtub praegustest turusuundumustest, et andmesideteenused muutuvad järk-järgult kõige tähtsamaks mobiilsideteenuste segmendiks ning et hulgimüügitasandi andmeside-rändlusteenused arenevad praegu kõige dünaamilisemalt, kujuures nende hinnad on praegustest reguleeritud hindadest märgatavalt madalamad.

- (97) Tuleks kehtestada piisavalt kõrged jaemüügi kaitsvad hinnalaed, mis ei moonuta struktuurimeetmete võimalikku konkurentsist saadavat kasu ning mille võiks täielikult kaotada, kui kõnealused meetmed jõustuvad ja võimaldavad luua tõelise siseturu. Seepärast peaksid jaemüügi kaitsvad hinnalaed järgima langustendentsi ja seejärel oma kehtivuse kaotama.
- (98) Komisjon peaks hindama käesoleva määruse tõhusust, pidades silmas selle eesmärke ja panust *elektroonilise side 2002. aasta* reguleeriva raamistiku rakendamisse ning siseturu sujuva toimimise tagamisse. Sellega seoses peaks komisjon vaagima mõju, mida see avaldab eri suurusega ning liidu eri osades paiknevate mobiilsideteenuste osutajate konkurentsipositsioonile, jae- ja hulgihindade muutumisele, hindade arengusuundadele ja läbipaistvusele, hindade ja tegeliku maksumuse suhtele, samuti seda, kui suures ulatuses on leidnud kinnitust oletused, mis esitati käesolevale määrusele lisatud mõjuhinnangus, samuti kulusid, mis tulenevad määruse järgimisest, ja mõju, mida see avaldab investeeringutele. Komisjon peaks tehnika arengut arvestades hindama ka selliste teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, mis on alternatiiviks rändlusteenustele (näiteks juurdepääs traadita interneti kaudu).

- (99) *Kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hulgi- ja jaehindu käsitlevad reguleerivad kohustused tuleks tarbijate kaitseks säilitada seni, kuni jae- ja hulgimüügitasandi konkurents on täielikult välja kujunenud. Selleks peaks komisjon 2016. aasta 30. juuniks hindama, kas käesoleva määruse eesmärgid on saavutatud ning sealhulgas seda, kas struktuurimeetmed on täielikult rakendatud ja kas rändlusteenuste siseturul on välja kujunenud piisav konkurents. Kui komisjon leiab, et piisavat konkurentsi ei ole välja kujunenud, peaks ta esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohased ettepanekud, et tagada tarbijate piisav kaitse alates 2017. aastast.*
- (100) Pärast eespool nimetatud hindamist ja selleks, et tagada liidus pidev järelevalve rändlusteenuste üle, peaks komisjon iga kahe aasta järel koostama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis annaks üldülevaate rändlusteenuste uusimatest suundumustest, ning vahehinnangu selle kohta, kuidas on edenenud käesoleva määrusega seatud eesmärkide täitmine ja kas nende eesmärkide saavutamiseks oleks alternatiivseid võimalusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine lähenemisviis selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei maksaks kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest liidus reisides helistamisel ja kõne vastuvõtmisel, SMS-e saates ja vastu võttes ning pakettkommuteeritud andmesideteenuseid kasutades konkureerivate siseriiklike hindadega võrreldes ülemäära kõrget hinda, aidates sellega kaasa siseturu sujuvale toimimisele ning samal ajal saavutades tarbijakaitse kõrge taseme, edendades konkurentsi ning läbipaistvust turul ja pakkudes stiimuleid nii uuendusteks kui ka tarbija valikute suurendamiseks.

Määruses sätestatakse eeskirjad, et **võimaldada reguleeritud** rändlusteenuste osutamist riigisisestest mobiilsideteenustest eraldi, ja tingimused üldkasutatavatele mobiilsidevõrkudele **reguleeritud** rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu andmiseks. Samuti kehtestatakse sellega üleminekueeskirjad tasude kohta, mida rändlusteenuse osutajad võivad nõuda **reguleeritud** rändlusteenuste (kõnede ja SMS-ide) osutamise eest juhul, kui nende kasutamine algab ja lõpeb liidus, ning pakettkommuteeritud andmesideteenuste eest, mida rändluskliendid kasutavad liidus mobiilsidevõrgus rändlemisel. Määrust kohaldatakse nii võrguoperaatorite **poolt** võetavate tasude suhtes hulгимүүгитасандил kui ka **rändlusteenuse osutajate poolt** võetavate tasude suhtes jaemүүгитасандил.

2. ***Reguleeritud rändlusteenuste osutamine riigisisestest mobiilsideteenustest eraldi on vajalik vahesamm konkurentsi suurendamiseks, eesmärgiga langetada klientide jaoks rändlustariife, et saavutada mobiilsideteenuste siseturg ja et lõpuks ei tehta vahet riiklikel tariifidel ja rändlustariifidel.***
3. Samuti sätestatakse käesolevas määruses eeskirjad, mille eesmärk on suurendada hindade läbipaistvust ja parandada hinnateabe pakkumist rändlusteenuste kasutajatele.
4. Käesolev määrus on erimeede raamdirektiivi artikli 1 lõike 5 tähenduses.
5. Käesolevas määruses sätestatud maksimaalsed hinnad on väljendatud eurodes.
6. Kui artiklite 7, 9 ja 12 kohased maksimaalsed hinnad on väljendatud muudes vääringutes kui euro, määratakse kõnealuste artiklite kohased algsed piirmäärad kindlaks nendes vääringutes, kohaldades 1. mail 2012 Euroopa Keskpanga poolt *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursse.

Artikli 7 lõikes 2, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 12 lõikes 1 sätestatud järgnevate piirmäärade kindlaksmääramisel kohaldatakse asjaomase kalendriaasta 1. mail avaldatud viitekursse. Artikli 7 lõike 2, artikli 9 lõike 1 ja artikli 12 lõike 1 kohaste maksimalsete hindade puhul vaadatakse muus vääringus kui euro väljendatud piirmäärad iga-aastaselt läbi pärast 2015. aastat. Nendes vääringutes iga-aastaselt läbivaadatud piirmäärasid kohaldatakse alates 1. juulist, kasutades sama aasta 1. mail avaldatud viitekursse.

- 7. Kui artiklite 8, 10 ja 13 kohased maksimaalsed hinnad on väljendatud muudes vääringutes kui euro, määratakse kõnealuste artiklite kohased algsed piirmäärad kindlaks nendes vääringutes, kohaldades 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail 2012 Euroopa Keskpanga poolt Euroopa Liidu Teatajas avaldatud viitekursside keskmist.*

Artikli 8 lõikes 2, artikli 10 lõikes 2 ja artikli 13 lõikes 2 sätestatud järgnevate piirmäärade kindlaksmääramisel kohaldatakse asjaomase kalendriaasta 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail avaldatud viitekursside keskmist. Artikli 8 lõikes 2, artikli 10 lõikes 2 ja artikli 13 lõikes 2 reguleeritud maksimaalsete hindade puhul vaadatakse muus vääringus kui euro väljendatud piirmäärad iga-aastaselt läbi pärast 2014. aastat. Nendes vääringutes iga-aastaselt läbivaadatud piirmäärasid kohaldatakse alates 1. juulist, kasutades sama aasta 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail avaldatud viitekursside keskmist.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse juurdepääsu käsitleva direktiivi artiklis 2, raamdirektiivi artiklis 2 ja universaalteenuse direktiivi artiklis 2 sätestatud mõisteid.
2. Lisaks lõikes 1 osutatud mõistetele kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „*rändlusteenuse osutaja*” – ettevõtja, kes osutab *rändluskliendile reguleeritud rändlusteenuseid jaemüügitasandil*;
- b) „*riigisiseste teenuste osutaja*” – ettevõtja, kes osutab *rändluskliendile riigisiseseid mobiilsideteenuseid*;
- c) „*alternatiivne rändlusteenuse osutaja*” – *rändlusteenuse osutaja, kes erineb riigisiseste teenuste osutajast*;

- d) „koduvõrk” – üldkasutatav sidevõrk, mis asub liikmesriigis, ning mida *rändlusteenuse* osutaja kasutab *reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil* osutamiseks *rändluskliendile*;
- e) „külastatav võrk” – maapealne üldkasutatav mobiilsidevõrk, mis asub liikmesriigis, mis ei ole rändluskliendi riigisiseste teenuste osutaja asukohajärgne liikmesriik ning mille vahendusel saab rändlus klient teha ja vastu võtta kõnesid, saata või vastu võtta SMS-e või kasutada pakettkommuteeritud andmesideteenuseid oma koduvõrgu operaatoriga sõlmitud kokkulepete alusel;
- f) „kogu liitu hõlmav rändlus” – rändluskliendi poolt *mobiilseadme* kasutamine liidusiseste kõnede tegemiseks või vastuvõtmiseks, *liidusiseste* SMSide saatmiseks või vastuvõtmiseks või pakettkommuteeritud andmesideteenuste kasutamiseks, kui ta viibib muus liikmesriigis kui selles, kus asub *riigisiseste teenuste osutaja võrk*, koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete alusel;

- g) **„rändlus klient” – liidus asuva maapealse üldkasutatava mobiilsidevõrgu vahendusel osutatavate reguleeritud rändlusteenuste osutaja klient, kellega sõlmitud leping või kokkulepe võimaldab kasutada kogu liitu hõlmavat rändlust;**
- h) „reguleeritud rändluskõne” – mobiiltelefonikõne, mida rändlus klient alustab külastatavas võrgus ja mis lõpetatakse üldkasutatavas sidevõrgus liidu piires või rändlus kliendi poolt vastuvõetud kõne, mida alustati üldkasutatavas sidevõrgus liidus ja mis lõpetatakse külastatavas võrgus;
- l**
- i) **„kõneteenuste eurotariif” – artiklis 8 sätestatud maksimaalset hinda mitteületav tariif, mida rändlusteenuse osutaja võib kooskõlas kõnealuse artikliga nõuda reguleeritud rändluskõnede eest;**

- j) „SMS” – tekstisõnum (lühisõnumiteenus), mis koosneb peamiselt tähtedest ja/või numbritest, mida saab saata riikide numeratsiooniplaanide kohaselt määratud mobiili- ja/või paiksete numbrite vahel;
- k) „reguleeritud rändlussõnum” – SMS, mille rändlusklieent saab külastatavast võrgust liidu üldkasutatavasse sidevõrku või mille rändlusklieent võtab vastu saadetuna liidu üldkasutatavast sidevõrgust külastatavasse võrku;
- l) „SMSi eurotariif” – artiklis 10 sätestatud maksimaalset hinda mitteületav tariif, mida *rändlusteenuse osutaja* võib kooskõlas kõnealuse artikliga nõuda reguleeritud rändlussõnumite saatmise eest;
- m) „reguleeritud andmeside-rändlusteenus” – rändlusteenus, mis võimaldab rändlusklieentile sissetulevat ja väljuvat pakettkommuteeritud andmesidet mobiilseadme abil ajal, mil seade on ühendatud külastatavasse võrku. Reguleeritud andmeside-rändlusteenus ei hõlma reguleeritud rändluskõnede ja rändlussõnumite edastamist ega vastuvõtmist, kuid hõlmab MMSide (multimeedium-sõnumiteenus) edastamist ja vastuvõtmist;

- n) „andmeside eurotariif” – artiklis 13 sätestatud maksimaalset hinda mitteületav tariif, mida **rändlusteenuse osutaja** võib kooskõlas kõnealuse artikliga nõuda reguleeritud andmeside-rändlusteenuse osutamise eest;
- o) **„juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule” – otsene juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule või rändluse hulgiteenuste edasimüümisele;**
- p) „otsene juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule” – vahendite ja/või teenuste **mobiilsideoperaatori** poolt teisele ettevõtjale kättesaadavaks tegemine kindlaksmääratud tingimustel selleks, **et kõnealune teine ettevõtja** osutaks **reguleeritud** rändlusteenuseid **rändlus** klientidele;
- q) **„juurdepääs rändluse hulgiteenuste edasimüümisele” – rändlusteenuste hulgimüügitasandil osutamine külastatava võrgu operaatorist erineva mobiilsideoperaatori poolt teisele ettevõtjale selleks, et kõnealune teine ettevõtja osutaks reguleeritud rändlusteenuseid rändlus** klientidele.

■

Artikkel 3

Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule

1. Mobiilsideoperaatorid rahuldavad kõik põhjendatud taotlused, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule **1**.
2. **Mobiilsideoperaatorid võivad** taotlused, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule, **tagasi liikata üksnes objektiivsete kriteeriumide põhjal**.
3. Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule hõlmab kõiki võrguelemente ja nendega seotud vahendeid, asjaomaseid teenuseid, tarkvara ja teabesüsteeme, mis on vajalikud klientidele **reguleeritud** rändlusteenuste osutamiseks.
4. **Lõikes 3 osutatud rändlusteenuste hulgituru kõigile komponentidele juurdepääsu andmise suhtes kohaldatakse artiklites 7, 9 ja 12 sätestatud eeskirju reguleeritud rändlusteenuste hulgihindade kohta.**

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist ning seoses juurdepääsuga rändluse hulgitteenuste edasimüümisele, võivad mobiilsideoperaatorid küsida õiglast ja mõistlikku tasu lõikega 3 hõlmamata komponentide eest.

5. *Mobiilsideoperaatorid avaldavad standardpakkumise, võttes arvesse lõikes 8 osutatud BERECi suuniseid, ning teevad selle rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu taotlevale ettevõtjale kättesaadavaks. Mobiilsideoperaatorid esitavad juurdepääsu taotlevale ettevõtjale käesoleva artikliga kooskõlas oleva ja kõnealust juurdepääsu reguleeriva lepingu kavandi, tehes seda hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse esmakordset kättesaamist. Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule antakse mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul lepingu sõlmimisest. Mobiilsideoperaatorid, kes saavad rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu taotluse, ning juurdepääsu taotlevad ettevõtjad peavad läbirääkimisi heas usus.*
6. *Lõikes 5 osutatud standardpakkumine peab olema piisavalt üksikasjalik ja hõlmama kõiki lõikes 3 osutatud rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsuks vajalikke komponente, samuti peab see sisaldama rändlusteenuste hulgiturule ja rändluse hulgiteenuste edasimüümisele otsese juurdepääsu suhtes asjakohaste pakkumiste kirjeldusi, ning nendega seonduvaid tingimusi. Riikide reguleerivad asutused annavad vajadusel korralduse standardpakkumiste muutmiseks, et tagada käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmine.*

7. *Kui juurdepääsu taotlev ettevõtja soovib alustada äriläbirääkimisi, et hõlmata ka standardpakkumises hõlmamata komponente, vastavad mobiilsideoperaatorid sellisele taotlusele mõistliku ajava jooksul, kuid mitte hiljem kui kahe kuu jooksul taotluse esmakordselt kättesaamisest. Käesolevas lõikes reguleeritud olukorra suhtes ei kohaldata lõikeid 2 ja 5.*

■

8. *Et toetada käesoleva artikli ühetaolist kohaldamist, kehtestab BEREC pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga hiljemalt 30. septembriks 2012 suunised juurdepääsu kohta rändlusteenuste hulgiturule.*

9. *Lõikeid 5–7 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013.*

Artikkel 4

Reguleeritud rändlusteenuste eraldi osutamine jaemüügitasandil

1. *Riigisiseste teenuste osutajad võimaldavad oma klientidele juurdepääsu teise rändlusteenuse osutaja poolt pakettidena osutatavatele reguleeritud kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenustele.*

Ei riigisiseste teenuste ega rändlusteenuste osutajad ei takista klientide juurdepääsu reguleeritud andmeside-rändlusteenustele, mida teine rändlusteenuse osutaja osutab otse külastatavas võrgus.

- 2. Rändlusklientidel on õigus igal ajal rändlusteenuse osutajat vahetada. Kui rändlusklient otsustab rändlusteenuse osutajat vahetada, toimub vahetus põhjendamatu viivitusega ning igal juhul võimalikult lühikese ajavahemiku jooksul, sõltuvalt reguleeritud rändlusteenuse jaemüügitanandil eraldi osutamiseks valitud tehnilisest lahendusest, kuid hiljemalt kolmandal tööpäeval pärast uue rändlusteenuse osutajaga lepingu sõlmimist.*

- 3. Üleminek teisele rändlusteenuse osutajale või rändlusteenuse osutaja vahetamine on klientidele tasuta ning võimalik mis tahes tariifikava alusel. Sellega ei või kaasneda liitumistasu ega täiendavaid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid, mis on seotud liitumislepingu muude kui rändlust käsitlevate osadega ning mida ei olnud enne vahetamist kehtinud tingimustega ette nähtud.*

4. *Riigisiseste teenuste osutajad teavitavad kõiki oma rändluskliente selges, arusaadavas ja hõlpsasti kättesaadavas vormis võimalusest valida lõike 1 esimeses lõigus osutatud teenused.*

Eelkõige mobiilsideteenuste lepingu sõlmimisel või pikendamisel annavad **riigisiseste teenuste** osutajad kõikidele oma klientidele personaalselt täieliku teabe võimaluse kohta valida teine rändlusteenuse osutaja **ning ei takista** kõnealuse teenuseosutajaga lepingu sõlmimist. Kliendid, kes sõlmivad **reguleeritud** rändlusteenuste tellimiseks lepingu **riigisiseste teenuste** osutajaga, kinnitavad selgesõnaliselt, et neid on kõnealusest võimalusest teavitatud. **Riigisiseste teenuste osutajad** ei või takistada oma edasimüüjatena tegutsevatel jaemüüjatel **pakkuda** teiste rändlusteenuse osutajatega eraldi rändlusteenuste lepinguid **ega neid kõnealuses küsimuses ümber veenda või tõkestada**.

5. **Reguleeritud** rändlusteenuste tehnilisi omadusi **ei tohi muuta** selliselt, et need erineksid **reguleeritud rändlusteenuste** tehnilistest omadustest, sealhulgas kvaliteedinäitajatest, **mida osutati kliendile enne vahetamist. Kui vahetamine ei hõlma kõiki reguleeritud rändlusteenuseid, jätkatakse vahetamata jäänud teenuste osutamist sama hinnaga ja võimalikult suures ulatuses samade tehniliste omaduste, sealhulgas kvaliteedinäitajatega.**

6. *Käesolevat artiklit kohaldatakse alates 1. juulist 2014.*

Artikkel 5

Reguleeritud rändlusteenuste *jaemüügitasandil* eraldi osutamise *rakendamine*

1. *Riigisiseste teenuste osutajad* rakendavad artiklis 4 ettenähtud *reguleeritud* rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamist nii **■**, et *kliendid* saavad kasutada riigisiseseid mobiilsideteenuseid ja eraldiseisvaid *reguleeritud* rändlusteenuseid. *Riigisiseste teenuste osutajad rahuldavad kõik põhjendatud juurdepääsutaotlused vahenditele ja seonduvatele tugiteenustele, mis on reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise osas asjakohased. Juurdepääs kõnealustele vahenditele ja tugiteenustele, mis on reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamiseks vajalikud, sealhulgas kasutaja autentimise teenustele, on tasuta ja klientidelt ei tohi nende eest mingisugust otsesest tasu nõuda.*

2. *Et tagada reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise järjepidev ja üheaegne rakendamine kogu liidus, kehtestab komisjon pärast BERECiga konsulteerimist 31. detsembriks 2012 rakendusaktidega üksikasjalikud eeskirjad artikli 4 lõikes 4 sätestatud teavitamiskohustuse ja reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamise tehniliste lahenduste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt ning neid kohaldatakse alates 1. juulist 2014.*
3. *Tehnilised lahendused reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamiseks peavad vastama järgmistele kriteeriumitele:*
  - a) *tarbijasõbralikkus, eelkõige tarbijate võimalus valida kergesti ja kiirelt teine rändlusteenuste osutaja oma mobiiltelefoninumbrit muutmata ja sama mobiilseadet kasutades;*
  - b) *suutlikkus rahuldada konkurentsivõimelistel tingimustel tarbijanõudluse kõiki liike, sealhulgas andmesideteenuste sagedase kasutamise nõuet;*

- c) *suutlikkus edendada tõhusalt konkurentsi, võttes arvesse ka operaatorite võimalusi kasutada oma infrastruktuurivahendeid või ärikoostuleppeid;*
- d) *kulutatusvus, võttes arvesse riigisiseste teenuste osutajate ja teiste rändlusteenuste osutajate vahelist kulude jaotust;*
- e) *suutlikkus täita tõhusalt artikli 4 lõikes 1 osutatud kohustust;*
- f) *maksimaalse koostalitlusvõime võimaldamine;*
- g) *kasutajasõbralikkus, eelkõige seoses kliendipoolse mobiilseadme tehnilise käsitlemisega võrkude vahetamisel;*
- h) *tagatakse, et liidu klientide rändlust kolmandates riikides ja kolmandate riikide klientide rändlust liidus ei takistata;*
- i) *tagatakse kinnipidamine raamdirektiivi ja eridirektiividega nõutavatest eeskirjadest eraelu puutumatus, isikuandmete, võrkude turvalisuse ja terviklikkuse kaitse ning läbipaistvuse kohta;*

- j) võetakse arvesse, et riikide reguleerivad asutused edendavad vastavalt raamdirektiivi artikli 8 lõike 4 punktile g lõpptarbijate võimalusi saada juurdepääs teabele ja seda levitada ning vabal valikul käivitada rakendusi ja teenuseid;*
- k) tagatakse, et teenuse osutajad kohaldavad samaväärseid tingimusi samasuguste asjaolude korral;*
- 4. Lõikes 3 sätestatud kriteeriumite täitmise eesmärgil võib tehniline lahendus hõlmata üht või mitut tehnilist üksikasja.*
- 5. Komisjon annab vajaduse korral asjakohasele Euroopa standardiorganile volituse kohandada asjaomased standardeid, mis on vajalikud reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise ühtlustatud rakendamiseks.*
- 6. Käesolevat artikli lõikeid 1, 3, 4 ja 5 kohaldatakse alates 1. juulist 2014.*

Artikkel 6
Komiteemenetlus

1. ***Komisjoni abistab raamdirektiivi artikli 22 alusel loodud sidekomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.***
2. ***Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.***

Artikkel 7

Reguleeritud rändluskõnede hulgihinnad

1. Keskmine hulgihind, mida külastatava võrgu operaator võib nõuda kliendi ***rändlusteenuse*** osutajalt kõnealusest külastatavast võrgust alustatud reguleeritud rändluskõne pakkumise eest (sealhulgas kõne alustamise, transiidi ja lõpetamise kulude eest), ei tohi alates 1. juulist 2012 ületada 0,14 eurot minutis.

2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku jooksul või lühema ajavahemiku jooksul, mis võib jääda käesolevas lõikes sätestatud keskmise hulgihinna ülempiiri kohaldamisaja sisse või on enne 30. juunit 2022. Keskmise hulgihinna ülempiir langeb 1. juulil 2013 0,10 eurole ja 1. juulil 2014 **0,05** eurole ning ilma et see piiraks artikli **19** kohaldamist, on hulgihind kuni 30. juunini 2022 **0,05** eurot.
3. **█** Lõikes 1 osutatud keskmise hulgihinna arvutamiseks jagatakse rändluskõnede hulgi müügist saadud kogutulu asjaomase operaatori poolt asjaomase ajavahemiku jooksul liidu piires rändluse hulgi kõnede osutamiseks hulgitasandil tegelikult kasutatud rändlusminutite koguarvuga, mis on saadud sekundilise täpsusega liitmisel, kusjuures selle kohandamisel võetakse arvesse külostatava võrgu operaatori õigust rakendada tasu arvutamisel kõne miinimumkestust, mis ei tohi ületada 30 sekundit.

Artikkel 8

Reguleeritud rändluskõnede jaehinnad

1. **Rändlusteenuse** osutajad teevad kõikidele rändlusklientidele selgelt ja läbipaistvalt kättesaadavaks ja pakuvad aktiivselt lõikes 2 sätestatud **kõneteenuste eurotariifi**. Kõnealune **kõneteenuste eurotariif** ei sisalda liitumistasu ega muid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid ning seda võib kombineerida kõikide jaetariifidega.

Kõikidele oma rändlusklientidele, kes on valinud rändluse eritariifi või -paketi, tuletavad **rändlusteenuse** osutajad pakkumist tehes meelde kõnealuse tariifi või paketi tingimusi.
2. Alates 1. juulist 2012 võib **kõneteenuste eurotariifi** jaehind (ilma käibemaksuta), mida **rändlusteenuse** osutaja võib oma rändluskliendilt reguleeritud rändluskõne eest nõuda, iga rändluskõne puhul erineda, kuid ei või ületada **0,29** eurot minuti eest tehtud kõne puhul ja **0,08** eurot minuti eest vastuvõetud kõne puhul. 1. juulil 2013 langeb tehtud kõne maksimaalne jaehind **0,24** eurole ja 1. juulil 2014 **0,19** eurole ning vastuvõetud kõne maksimaalne jaehind langeb 1. juulil 2013 **0,07** eurole ja **1. juulil 2014 0,05 eurole**. Ilma et see piiraks **artikli** 19 kohaldamist, kehtivad kõnealused maksimaalsed jaehinnad **kõneteenuste eurotariifi** puhul 30. juunini **2017**.

Rändlusteenuse osutajad ei tohi oma rändlusklentidelt nõuda tasu rändlushäälsõnumi vastuvõtmise eest. See ei mõjuta muid kohaldatavaid tasusid, näiteks tasu nende sõnumite kuulamise eest.

Rändlusteenuse osutajad esitavad oma rändlusklentidele selliste tehtud või vastuvõetud reguleeritud rändluskõnede eest, mille suhtes kohaldatakse **kõneteenuste eurotariifi**, arve sekundite alusel.

Rändlusteenuse osutaja võib kohaldada tehtud kõne puhul, mille suhtes kohaldatakse **kõneteenuste eurotariifi**, kõne miinimumkestust, mis ei tohi ületada 30 sekundit.

I

3. **Rändlusteenuse** osutajad kohaldavad **kõneteenuste eurotariifi** automaatselt kõigi olemasolevate rändlusklentide suhtes; erandiks on rändluskliendid, kes on juba teadlikult valinud teatava rändlustariifi või -paketi, mis läbi nad kasutavad teistsuguseid reguleeritud rändluskõne suhtes kohaldatavaid tariife kui neid, mis oleks neile määratud valiku tegemata jätmise korral.

4. **Rändlusteenuse** osutajad kohaldavad **kõneteenuste eurotariifi** kõigi uute rändlusklientide suhtes, kes teadlikult ei vali teistsugust rändlustariifi või rändlusteenuste tariifipaketti, mis hõlmab teistsugust reguleeritud rändluskõnede tariifi.

5. Iga rändlusklient võib nõuda üleminekut **kõneteenuste eurotariifile** või sellest loobumist. Üleminek toimub tasuta ühe tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega; üksnes sellisel juhul, kui **kõneteenuste eurotariifile** soovib üle minna rändlusklient, kes on liitunud rändluse eripaketiga, mis sisaldab rohkem kui ühte **reguleeritud** rändlusteenust, võib **rändlusteenuse** osutaja nõuda üleminevalt kliendilt loobumist kõnealuse paketi muude osade soodustustest. **Rändlusteenuse** osutaja võib üleminekut edasi lükata seni, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa **kahte kuud**. **Kõneteenuste eurotariifi võib alati kombineerida SMSi eurotariifi ja andmeside eurotariifiga**.

Artikkel 9

Reguleeritud rändlussõnumite hulgihinnad

1. Alates 1. juulist 2012 ei tohi keskmine hulgihind, mida külastatava võrgu *operaator* võib asjaomasest külastatavast võrgust saadetava reguleeritud rändlussõnumi eest nõuda, ületada 0,03 eurot SMSi kohta. 1. juulil **2013** langeb maksimaalne keskmine hulgihind 0,02 eurole SMSi kohta ning ilma et see piiraks artikli **19** kohaldamist, on see kuni 30. juunini 2022 0,02 eurot.
2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku kohta või lühema ajavahemiku kohta, kui 30. juunini 2022 jääb vähem kui 12 kuud.

3. Lõikes 1 osutatud keskmise hulgihinna arvutamiseks jagatakse hulgi müügi kogutulu, mille külastatava võrgu operaator **või** koduvõrgu *operaator* on saanud asjaomase ajavahemiku jooksul liidu piires reguleeritud rändlussõnumite saatmise ja edastamise eest, kõnealuse ajavahemiku jooksul asjaomase *rändlusteenuse osutaja või* koduvõrgu *operaatori* kaudu saadetud ja edastatud rändlussõnumite koguarvuga.
4. Külastatava võrgu operaator ei tohi rändluskliendi *rändlusteenuse osutajalt või* koduvõrgu *operaatorilt* nõuda lõikes 1 osutatud tasust eraldiseisvat tasu külastatavas võrgus rändlusteenust kasutanud rändluskliendile saadetud reguleeritud rändlussõnumi lõpetamise eest.

Artikkel 10

Reguleeritud rändlussõnumite jaehinnad

1. *Rändlusteenuse* osutajad teevad kõikidele rändlus klientidele selgelt ja läbipaistvalt kättesaadavaks *ja pakuvad aktiivselt* lõikes 2 sätestatud SMSi eurotariifi. SMSi eurotariifiga ei või kaasneda liitumistasu ega muid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid ning seda võib kombineerida kõikide jaetariifidega kooskõlas käesoleva artikli teiste sätetega.

2. Alates 1. juulist 2012 võib SMSi eurotariifi jaehind (ilma käibemaksuta), mida **rändlusteenuse** osutaja võib oma rändluskliendilt viimase poolt saadetava reguleeritud rändlussõnumi eest nõuda, iga **reguleeritud** rändlussõnumi puhul erineda, kuid see ei tohi ületada **0,09 eurot. Nimetatud maksimaalne hind langeb 1. juulil 2013 0,08 eurole ja 1. juulil 2014 0,06 eurole ning** ilma et see piiraks **artikli** 19 kohaldamist, on 30. juunini **2017 0,06** eurot.
3. **Rändlusteenuse** osutajad ei või oma rändluskiendidelt nõuda tasu reguleeritud rändlussõnumi vastuvõtmise eest.
4. **Rändlusteenuse** osutajad kohaldavad SMSi eurotariifi automaatselt kõigi olemasolevate rändluskiendide suhtes; erandiks on rändluskiendid, kes on juba teadlikult valinud teatava rändlustariifi või -paketi, mis läbi nad kasutavad teistsuguseid reguleeritud rändlussõnumi suhtes kohaldatavaid tariife kui neid, mis oleks neile määratud valiku tegemata jätmise korral.

5. **Rändlusteenuse** osutajad kohaldavad SMSi eurotariifi kõigi uute rändlusklientide suhtes, kes teadlikult ei vali teistsugust rändlussõnumi tariifi või rändlusteenuste tariifipaketti, mis hõlmab teistsugust reguleeritud rändlussõnumite tariifi.
6. Iga rändlusklient võib igal ajal nõuda üleminekut SMSi eurotariifile või sellest loobumist. Üleminek toimub tasuta ühe tööpäeva jooksul alates vastava taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega kui rändlus. **Rändlusteenuse** osutaja võib üleminekut edasi lükata seni, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa **kahte** kuud. SMSi eurotariifi võib alati kombineerida **kõneteenuste eurotariifi ja andmeside eurotariifiga**.

Artikkel 11

Reguleeritud rändlussõnumite tehnilised omadused

Rändlusteenuse osutaja, **riigisiseste teenuste osutaja, koduvõrgu** operaator **või** külalastatava võrgu **operaator** ei või muuta reguleeritud rändlussõnumite tehnilisi omadusi selliselt, et need erineksid siseriiklikul turul edastatavate SMSide tehnilistest omadustest.

Artikkel 12

Reguleeritud andmeside-rändlusteenuste hulgihinnad

1. Alates 1. juulist 2012 ei tohi keskmine hulgihind, mida külastatava võrgu operaator võib rändluskliendi koduvõrgu operaatorilt kõnealuse külastatava võrgu vahendusel reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest nõuda, ületada **ühe megabaidi edastatud andmete eest turvalimiiti 0,25** eurot. **Turvalimiit langeb 1. juulil 2013 0,15 eurole ühe megabaidi edastatud andmete eest** ja 1. juulil 2014 **0,05** eurole ühe megabaidi edastatud andmete eest ning ilma et see piiraks artikli **19** kohaldamist, on turvalimiit kuni 30. juunini 2022 **0,05** eurot.
2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku kohta või lühema ajavahemiku kohta, kui 30. juunini 2022 jääb vähem kui 12 kuud.

3. Lõikes 1 osutatud keskmise hulgihinna arvutamiseks jagatakse hulgi müügi kogutulu, mille külastatava võrgu operaator **või koduvõrgu operaator** on ■ saanud asjaomase ajavahemiku jooksul reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest, **kõnealuse ajavahemiku jooksul asjaomase rändlusteenuse osutaja või koduvõrgu operaatori poolt** kõnealuste teenuste osutamisel tegelikult edastatud andmete kogumahuga megabaitides, arvestatuna kilobaidipõhiselt.

Artikkel 13

Reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaehinnad

1. Rändlusteenuse osutajad teevad kõikidele rändlusklientidele selgelt ja läbipaistvalt kättesaadavaks **ja pakuvad aktiivselt** lõikes 2 sätestatud andmeside eurotariifi. Andmeside eurotariifiga ei kaasne liitumistasu ega muid kindlaksmääratud või jooksivaid tasusid ning seda võib kombineerida kõikide jaetariifidega.

Rändlusklientidele, kes on juba valinud rändluse eritariifi või -paketi, tuletavad **rändlusteenuse** osutajad pakkumist tehes meelde tariifi või paketi suhtes kehtivaid tingimusi.

2. Alates 1. juulist 2012 ei või andmeside eurotariifi jaehind (ilma käibemaksuta), mida **rändlusteenuse** osutaja võib oma rändluskiendilt reguleeritud andmeside-rändlusteenuse osutamise eest nõuda, ületada **0,70** eurot kasutatud megabaidi eest. Kasutatud andmemahu maksimaalne jaehind langeb 1. juulil 2013 **0,45** eurole ja 1. juulil 2014 **0,20** eurole kasutatud megabaidi eest ning ilma et see piiraks **artikli** 19 kohaldamist, on jaehind kasutatud megabaidi eest kuni 30. juunini **2017 0,20** eurot.

Iga rändlusteenuse osutaja nõuab rändluskiendilt selliste reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest, mille suhtes kohaldatakse andmeside eurotariifi, tasu kilobaidipõhiselt, **välja arvatud multimeediateenuse (MMS) sõnumid, mille eest võib tasu nõuda ühikupõhiselt. Sellisel juhul ei tohi jaemüügitasu, mida rändlusteenuse osutaja võib oma rändluskiendilt MMS rändlussõnumite edastamise või vastuvõtmise eest nõuda, ületada esimeses lõigus sätestatud maksimaalset jaehinda.**

3. Alates 1. juulist 2012 kohaldavad **rändlusteenuse** osutajad andmeside eurotariifi automaatselt kõigi olemasolevate rändlusklieentide suhtes; erandiks on rändlusklieendid, kes on juba valinud teatava rändlustariifi **või kes juba kasutavad tariifi, mis on andmeside eurotariifist ilmselgelt madalam või kes on juba valinud** paketi, mis läbi nad kasutavad teistsuguseid reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes kohaldatavaid tariife kui neid, mis oleks neile määratud valiku tegemata jätmise korral.
4. Alates 1. juulist 2012 kohaldavad **rändlusteenuse** osutajad andmeside eurotariifi kõigi uute rändlusklieentide suhtes, kes teadlikult ei ole valinud teistsugust andmeside-rändlusteenuse tariifi või rändlusteenuste tariifipaketti, mis hõlmab teistsugust reguleeritud andmeside-rändlusteenuste tariifi.
5. Iga rändlusklieent võib lepingutingimusi järgides igal ajal nõuda üleminekut andmeside eurotariifile või sellest loobumist. Üleminek toimub tasuta ühe tööpäeva jooksul alates vastava taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega kui **kogu liitu hõlmav** rändlus. **Rändlusteenuse** osutaja võib üleminekut edasi lükata seni, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa **kahte** kuud. Andmeside eurotariifi võib alati kombineerida SMSi eurotariifi ja **kõneteenuste eurotariifiga**.

6. **Rändlusteenuse** osutajad teatavad 30. juuniks 2012 oma rändlusklientidele **personaalselt selgel ja arusaadaval viisil ning püsival andmekandjal** andmeside eurotariifi ning asjaolu, et seda kohaldatakse hiljemalt 1. juulist 2012 kõigi nende rändlusklientide suhtes, kes teadlikult ei ole valinud reguleeritud **andmeside-rändlusteenuste** suhtes kohaldatavat eritariifi või -paketti, samuti teavitavad nad oma rändluskliente sellele tariifile ülemineku ja sellest loobumise õigusest vastavalt lõikele 5.

Artikkel 14

■ Rändluskõnede ja rändlussõnumite jaehindade läbipaistvus

1. Selleks et juhtida rändlusklientide tähelepanu asjaolule, et neile kehtivad kõne tegemisel või vastuvõtmisel või SMSi saatmisel rändlustasud, annab iga **rändlusteenuse** osutaja kliendile teise liikmesriiki, mis ei ole tema **riigisiseste teenuste osutaja asukohariik**, sisenemisel sõnumiteenuse abil automaatselt, ilma põhjendamatu viivitusega ja tasuta personaalset baashinnateavet rändlustasude kohta (koos käibemaksuga), mida kohaldatakse selle kliendi suhtes kõnede tegemisel ja vastuvõtmisel ning SMSide saatmisel külastatavas liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud **rändlusteenuse** osutajat, et ei soovi nimetatud teenust.

Kõnealune personaalne baashinnateave sisaldab maksimumhindu (**selles vääringus, milles väljendatuna kliendi riigisiseste teenuste osutaja esitab oma arve**), mida kliendi suhtes võidakse kohaldada tema suhtes kehtiva tariifiskeemi alusel:

- a) **reguleeritud rändluskõnede** tegemisel külastatava liikmesriigi piires ja **riigisiseste teenuste osutaja** liikmesriiki ning **reguleeritud rändluskõnede** vastuvõtmisel; ning
- b) külastatavas liikmesriigis reguleeritud rändlussõnumeid saates.

Teave sisaldab ka lõikes 2 osutatud tasuta numbrit üksikasjalikuma teabe saamiseks ja teavet hädaabiteenuste kasutamise võimaluse kohta Euroopa tasuta hädaabinumbri 112 valimisel.

Iga sõnumi puhul on kliendil võimalus teatada tasuta ja lihtsal viisil **rändlusteenuse** osutajale, et ta ei soovi automaatset sõnumiteenust. Kliendil, kes on teatanud, et ta ei soovi automaatset sõnumiteenust, on õigus nõuda **rändlusteenuse** osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenust uuesti.

Rändlusteenuse osutajad pakuvad pimedatele või nägemispuudega klientidele esimeses lõigus osutatud personaalset baashinnateavet nende soovi korral automaatselt tasuta häälkõne abil.

Esimest, teist, neljandat ja viiendat lõiku kohaldatakse ka rändlusteenuse osutajate poolt osutatavate kõne- ja SMS-rändlusteenuste suhtes, mida rändluskliendid kasutavad väljaspool liitu reisides.

2. Lisaks lõikele 1 on kliendil õigus sõltumata oma asukohast liidus taotleda ja saada mobiiltelefonikõne või SMSi kaudu tasuta üksikasjalikumat personaalset hinnateavet külastatavas võrgus kõnede **ja** SMSide suhtes kohaldatavate rändlustasude kohta, samuti teavet käesoleva määruse alusel kohaldatavate läbipaistvusmeetmete kohta. Taotlus esitatakse **rändlusteenuse** osutaja poolt selleks otstarbeks määratud tasuta numbrile. Lõikes 1 sätestatud kohustusi ei kohaldata **seadmete suhtes, millel ei ole SMS-funktsiooni**.

3. **Rändlusteenuse** osutajad annavad liitumisel kõikidele kasutajatele täielikku teavet kohaldatavate rändlustasude, eelkõige **kõneteenuste eurotariifi ja** SMSi eurotariifi kohta. Nad annavad oma rändlusklientidele kohaldatavate rändlustasude kohta teavet põhjendamatu viivitusega iga kord, kui tasud muutuvad.

Rändlusteenuse osutajad teevad vajalikke samme tagamaks, et kõik nende rändluskliendid on teadlikud **kõneteenuste eurotariifi ja SMSi eurotariifi** kättesaadavusest. Eelkõige teavitavad nad kõiki oma rändlusklieente selgelt ja erapooletult **kõneteenuste eurotariifiga ja SMSi eurotariifiga** seotud tingimustest. Seejärel saadavad nad kõikidele muu tariifi valinud klientidele mõistlike ajavahemike järel meeldetuletuse.

Esitatav teave on piisavalt üksikasjalik ning võimaldab klientidel otsustada, kas neile on kasulik eurotariifile üle minna või mitte.

- 4. Rändlusteenuse osutajad teavitavad oma kliente sellest, kuidas vältida tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid piirialadel. Rändlusteenuse osutajad võtavad asjakohaseid meetmeid, et kaitsta oma kliente rändlustasude maksimisest tahtmatu rändlusteenuse eest olukorras, kui kliendid viibivad oma elukohajärgses liikmesriigis.*

Artikkel 15

Jaemüügi tasandi andmeside-rändlusteenuste läbipaistvus ja kaitsemehhanismid

1. **Rändlusteenuse** osutajad tagavad, et nende rändluskliendid saavad reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise tasu kohta nii enne kui ka pärast lepingu sõlmimist piisavat teavet viisil, mis aitab klientidel mõista kõnealuste teenuste kasutuse rahalisi tagajärgi ning võimaldab neil jälgida ja kontrollida reguleeritud andmeside-rändlusteenustega seotud kulusid kooskõlas lõigetega 2 ja 3. ■

Kui see on asjakohane, teavitavad **rändlusteenuse** osutajad oma kliente enne lepingu sõlmimist ja korrapäraselt pärast seda ohust, mis on seotud automaatse ja kontrollimatu andmerändlusühenduse ja andmete allalaadimisega. Lisaks **teatavad rändlusteenuse** osutajad oma klientidele **tasuta ning** selgelt ja mõistetavalt, kuidas automaatseid andmerändlusühendusi välja lülitada, et vältida andmeside-rändlusteenuste kontrollimatut tarbimist.

2. **Rändlusteenuse** osutaja teavitab rändlusklienti automaatsõnumiga rändlemisest ja esitab talle baashinnateabe asjaomases liikmesriigis tema suhtes reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise puhul kehtiva tasu kohta, **mis on esitatud megabaidi kohta (vääringus, milles väljendatuna kliendi riigisiseste teenuste osutaja esitab oma arve)**, välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud **rändlusteenuse** osutajat, et ei soovi nimetatud teavet.

Kõnealune personaalne baashinnateave saadetakse rändluskliendi mobiilseadmesse näiteks SMS-iga, elektronpostiga või **mobiilseadme** hüpikakna kaudu iga kord, kui rändlusklient siseneb liikmesriiki, mis ei ole tema **riigisiseste teenuste osutaja asukohariik**, ja algatab ■ andmeside-rändlusteenuse esimest korda pärast kõnealusesse liikmesriiki sisenemist. Teave esitatakse siis, kui rändlusklient algatab reguleeritud andmeside-rändlusteenuse, ja seda tehakse tasuta ning sobiva vahendi abil, mis võimaldab seda lihtsalt vastu võtta ja mõista.

Kliendil, kes on **rändlusteenuse** osutajale teatanud, et ta ei soovi automaatset hinnateavet, on õigus nõuda **rändlusteenuse** osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenust uuesti.

3. Kõik **rändlusteenuse** osutajad peavad pakkuma kõigile oma rändlus klientidele võimalust valida teadlikult ja tasuta selline moodus, mis annaks teavet senise tarbimise kohta kas mahu arvestuses või selles vääringus, milles rändlus klientidele esitatakse arve reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise eest, ning mille abil oleks tagatud, et reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise kogukulud (**välja arvatud ühikupõhiselt tasutavate MMSide eest**) ei ületaks teatavas kindlas ajavahemikus kindlaksmääratud rahalist ülempiiri ilma kliendi selgesõnalise nõusolekuta.

Selleks peab **rändlusteenuse** osutaja pakkuma kindlaksmääratud kasutusperioodi kohta ühte või mitut rahalist ülempiiri, eeldusel, et klienti on eelnevalt teavitatud ülempiiridele vastavatest mahtudest. Üks nendest ülempiiridest (vaikimisi kokkulepitud rahaline ülempiir) igakuise arveldusperioodi eest nõutavate tasude puhul peab olema ligikaudu 50 eurot (ilma käibemaksuta), kuid mitte üle selle.

Alternatiivina võib **rändlusteenuse** osutaja seada ülempiiri andmemahule, eeldusel, et klienti on ette teavitatud andmemahtude maksumusest. Üks nendest ülempiiridest (vaikimisi kokkulepitud andmemahu ülempiir) peab vastama rahasse ümberarvutatuna igakuise arveldusperioodi eest nõutavatele tasudele, mis ei ületa 50 eurot (ilma käibemaksuta).

Lisaks võivad **rändlusteenuse** osutajad pakkuda oma rändlusklientidele muid limiite, millel on erinevad, st kõrgemad või madalamad igakuised rahalised ülempiirid.

Kõikide klientide suhtes, kes ei ole otsustanud muu ülempiiri kasuks, kohaldatakse teises ja kolmandas lõigus nimetatud vaikimisi kokkulepitud ülempiire.

Iga **rändlusteenuse** osutaja tagab ka, et rändluskliendi mobiilseadmesse saadetakse asjakohane teade, näiteks SMSiga, elektronpostiga või arvuti hüpikakna kaudu, kui andmeside-rändlusteenuste kasutamine on jõudnud 80 %ni kokkulepitud rahalisest või andmemahu ülempiirist. **Igal kliendil** on õigus nõuda **rändlusteenuse osutajalt** kõnealuste teadete saatmise lõpetamist ning igal ajal ja tasuta nõuda ■ teenuseosutajalt teenust uuesti.

Juhul kui rahaline või andmemahu ülempiir ületatakse muul moel, saadetakse teade rändluskliendi mobiilseadmesse. Teates kirjeldatakse korda, mida klient peab järgima, kui ta soovib, et andmeside-rändlusteenuste osutamist jätkataks, ning kulu, mis on seotud iga uue kasutatava ühikuga. Kui rändlus klient ei vasta selliselt, nagu teates viidatud, lõpetab **rändlusteenuse** osutaja kohe rändlus kliendile reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise ja selle eest tasu võtmise seniks, kuni rändlus klient ei ole taotlenud kõnealuste teenuste osutamise jätkamist või taasalustamist.

Kui rändlus klient nõuab rahalise või andmemahu ülempiiri rakendamist või sellest loobumist, tehakse muudatus tasuta ühe tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega.

4. ***Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata mobiilandmesidet kasutavate masinatevaheliste seadmete suhtes.***
5. ***Rändlusteenuse osutajad võtavad asjakohaseid meetmeid, et kaitsta oma kliente rändlustasude maksimisest tahtmatult tarbitud rändlusteenuse eest olukorras, kui kliendid viibivad oma elukohajärgses liikmesriigis. See hõlmab klientide teavitamist sellest, kuidas vältida tahtmatut rändlust piirialadel.***

6. *Käesolevat artiklit, välja arvatud lõiget 5, kohaldatakse teises ja kolmandas lõigus sätestatud arvestades ka rändlusteenuse osutajate poolt osutatavate andmeside-rändlusteenuste suhtes, mida rändluskliendid kasutavad väljaspool liitu reisides.*

Kui klient valib lõike 3 esimeses lõigus osutatud mooduse, ei kohaldata lõikes 3 sätestatud nõudeid juhul, kui liiduvälise külastatava riigi külastatava võrgu operaator ei luba rändlusteenuse osutajal jälgida oma klientide teenuse kasutamist reaalsajas.

Sellisel juhul teavitatakse klienti kõnealusesse riiki sisenemisel ilma põhjendamatu viivitusega ja tasuta SMSiga sellest, et teave tarbimise mahu kohta ja kindlaksmääratud rahalise ülempiiri mitteületamise tagatis ei ole kättesaadavad.

Artikkel 16

Järelevalve ja määruse täitmise tagamine

1. Riikide reguleerivad asutused kontrollivad käesoleva määruse täitmist oma territooriumil ja teostavad selle üle järelevalvet.
2. Riikide reguleerivad asutused teevad käesoleva määruse, eelkõige selle artiklite 7, 8, 9, 10, 12 ja 13 kohaldamist käsitleva ajakohastatud teabe üldsusele kättesaadavaks kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu kõnealusele teabele.
3. Artiklis **19** sätestatud läbivaatamiseks valmistudes kontrollivad riikide reguleerivad asutused rändlus klientidele kõne- ja andmesideteenuste, sealhulgas SMSi ja MMSi, jae- ja hulgihindade muutumist, kaasa arvatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimates piirkondades. Riikide reguleerivad asutused jälgivad ka tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid naaberliikmesriigi piirialadel ja kontrollivad, kas võrgukasutuse juhtimise meetodeid kasutatakse klientide kahjuks. ■

Riikide reguleerivad asutused jälgivad ja koguvad teavet tahtmatu rändlusolukorra juhtumite kohta ning võtavad asjakohaseid meetmeid.

4. Riikide reguleerivatel asutustel on õigus nõuda ettevõtjalt, kellele pannakse käesoleva määrusega kohustusi, et nad esitaksid kogu käesoleva määruse rakendamise ja täitmise tagamise seisukohast vajaliku teabe. Need ettevõtjad esitavad sellise teabe taotluse korral viivitamata ning riigi reguleeriva asutuse nõutava ajakava ja täpsusastme kohaselt.
5. Riikide reguleerivad asutused võivad omal algatusel sekkuda, et tagada käesoleva määruse täitmine. Eelkõige kasutavad nad vajaduse korral juurdepääsudirektiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida läbivühendatavus ja rändlusteenuste koostalitlusvõime, näiteks juhul, kui klientidel ei ole võimalik vahetada rändlussõnumeid teise liikmesriigi maapealse üldkasutatava mobiilsidevõrgu klientidega seetõttu, et puudub selliste sõnumite edastamist võimaldav leping.
6. Kui riigi reguleeriv asutus leiab, et käesolevas määruses sätestatud kohustusi on rikutud, on tal õigus nõuda rikkumise viivitamatut lõpetamist.

Artikkel 17

Vaidluste lahendamine

1. Liikmesriigis elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuvate ettevõtjate vaheliste vaidluste korral käesolevas määruses sätestatud kohustuste üle kohaldatakse raamdirektiivi artiklite 20 ja 21 kohast vaidluste lahendamise korda.
2. Kui vaidluses käesoleva määruse reguleerimisalasse jääva küsimuse üle osaleb tarbija või lõpptarbija, tagavad liikmesriigid võimaluse kasutada vaidluste kohtuvälise lahendamise korda, mis on sätestatud universaalteenuse direktiivi artiklis 34.

Artikkel 18

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks.

Nimetatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile 30. **juuniks 2013** ning annavad viivitamata teada edaspidistest muudatustest.

Artikkel 19

Läbivaatamine

1. Komisjon vaatab läbi käesoleva määruse toimimise ja annab sellest pärast avalikku konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru hiljemalt 30. juunil **2016**. Komisjon hindab eelkõige, kas käesoleva määruse eesmärgid on saavutatud. Sealjuures käsitleb komisjon muu hulgas:
  - a) *kas konkurents on piisavalt edenenud, et õigustada maksimaalsete jaehindade kehtivuse lõppemist;*
  - b) *kas konkurents on maksimaalsete hulgihindade kaotamiseks piisav;*

- c) rändlusklientidele pakutavate kõne-, SMS- ja andmesideteenuste hulgi- ja jaehindade muutumist **ja oodatavaid tulevikusuundumusi võrreldes** mobiilsideteenuste **tasudega** liikmesriikide turu tasandil (kusjuures eraldi käsitletakse ettemaksu- ja järelmaksukliente) ning nende teenuste kvaliteedi ja kiiruse muutumist;
- d) teenuste, sealhulgas kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenustele alternatiivsete teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, eeskätt pidades silmas tehnika arengut;
- e) seda, mil määral on kliendid kasu saanud rändlusteenuste hinna tegelikust alanemisest, **■** mitmesugustest tariifidest ja toodetest, mida saavad kasutada erinevate helistamistavadega kliendid, **ning rändlus- ja riigisiseste tariifide vahelist erinevust, sealhulgas selliste pakkumiste olemasolu, millega nähakse ette ühtne tariif nii riigisisestele kui ka rändlusteenustele;**

- f) konkurentsi taset nii jae- kui ka hulgiturul, eriti väiksemate, iseseisvate või äsja tegevust alustanud operaatorite konkurentsiolukorda, sealhulgas kaubanduslepingute mõju konkrentsile ning operaatorite omavahelise seotuse taset;
- g) mil määral on artiklites 3 ja 4 *sätetatud* struktuurimeetmete *rakendamine* aidanud kaasa konkurentsi arendamisele *rändlusteenuste siseturul, ning seda, kas rändlus- ja riigisiseste tariifide vaheline erinevus on vähenenud nullilähedaseks*;
- h) *mil määral on hulgi- ja jaehindade maksimaalsed hinnad osutanud piisavat kaitset tarbijatele ülemäära kõrgete hindade eest, võimaldades samas konkurentsi arengut rändlusteenuste siseturul.*
2. Kui aruandest nähtub, et käesoleva määrusega ettenähtud *struktuurimeetmetest ei ole piisanud kõigi Euroopa* tarbijate hüvangu eesmärgil *rändlusteenuste siseturul* konkurentsi edendamiseks *või et rändlus- ja riigisiseste tariifide vaheline erinevus ei ole vähenenud nullilähedaseks*, võib komisjon esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohased ettepanekud kõnealuse olukorra parandamiseks, *et saavutada mobiilsideteenuste siseturg, kus ei tehta lõpuks vahet riiklikel tariifidel ja rändlustariifidel*. Eelkõige hindab komisjon, kas on vajalik:

- a) *sätendada täiendavaid tehnilisi- ja struktuurimeetmeid;*
- b) *muuta struktuurimeetmeid;*
- c) *pikendada jaehindade ülempiiri kehtivusaega ja võib-olla ka muuta artiklites 8, 10 ja 13 sätestatud jaehindade ülempiiri;*
- d) *muuta hulgihindade ülempiiri kehtivusaega või muuta artiklites 7, 9 ja 12 sätestatud hulgihindade ülempiiri;*
- e) *kehtestada muid vajalikke nõudeid, sealhulgas riiklike tariifide ja rändlustariifide mitteeristamise nõue.*

3. Lisaks *esitab* komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta järel pärast lõikes 1 osutatud aruande esitamist aruande **1**. *Kõik* aruanded sisaldavad kokkuvõtet liidus osutatavate rändlusteenuste jälgimise tulemuste kohta ning hinnangut sellele, kuidas on edenenud käesoleva määrusega seatud eesmärkide saavutamine, sealhulgas *lõigetes 1 ja 2* osutatud aspekte arvestades.

4. *Selleks et hinnata konkurentsi edenemist kogu liitu hõlmavatel rändlusturgudel, kogub BEREC korrapäraselt riikide reguleerivatelt asutustelt andmeid kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste jae- ja hulgihindade kujunemise kohta. Nimetatud andmed esitatakse komisjonile vähemalt kaks korda aastas. Komisjon avalikustab need andmed.*

Samuti kogub BEREC igal aastal riikide reguleerivatelt asutustelt teavet operaatorite poolt klientidele pakutavate erinevate tariifide läbipaistvuse ja võrreldavuse kohta. Komisjon avalikustab need andmed.

Artikkel 20

Teavitamisnõuded

Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõikidest käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise eest vastutavatest riiklikest reguleerivatest asutustest.

Artikkel 21

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 717/2007 tunnistatakse kehtetuks **vastavalt I lisale alates ...***, **välja arvatud kõnealuse määruse artiklid 3, 4, 4a, 4b ja artikli 6a lõige 4, mis tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist 2012.**

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt II lisa vastavustabelile.

Artikkel 22

Jõustumine ja kehtivuse kaotamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas ja selle sätteid kohaldatakse alates kõnealusest kuupäevast, kui konkreetsetes artiklites ei ole sätestatud teisiti.*

Määrus kaotab kehtivuse 30. juunil 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

■

---

* Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

ILISA

Kehtetuks tunnistatud määrus koos muudatusega

(osutatud artiklis 21)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 717/2007

(ELT L 171, 29.6.2007, lk 32)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 544/2009 Ainult artikkel 1

(ELT L 167, 29.6.2009, lk 12)

II LISA
Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 717/2007	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
	Artikli 1 lõige 2
Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 3
Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 4
Artikli 1 lõike 4 esimese lõigu esimene lause	Artikli 1 lõige 5
Artikli 1 lõike 4 esimese lõigu teine lause	Artikli 1 lõike 6 esimene lõik
Artikli 1 lõike 4 esimese lõigu kolmas lause	Artikli 1 lõike 6 teine lõik
-	Artikli 1 lõige 7
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 2 lõike 2 sissejuhatav osa	Artikli 2 lõike 2 sissejuhatav osa
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 2 lõike 2 punkt i
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 2 lõike 2 punkt a
-	Artikli 2 lõike 2 punkt b
-	Artikli 2 lõike 2 punkt c
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 2 lõike 2 punkt d
Artikli 2 lõike 2 punkt g	Artikli 2 lõike 2 punkt e

Artikli 2 lõike 2 punkt d

Artikli 2 lõike 2 punkt f

Artikli 2 lõike 2 punkt e

Artikli 2 lõike 2 punkt i

Artikli 2 lõike 2 punkt j

Artikli 2 lõike 2 punkt h

Artikli 2 lõike 2 punkt k

–

–

–

–

–

Artikli 3 lõige 1

Artikli 3 lõige 2

Artikli 3 lõike 3 esimene lõik

Artikli 3 lõike 3 teine lõik

Artikli 4 lõige 1

Artikli 4 lõige 2

Artikli 4 lõike 3 esimene lõik

Artikli 4 lõike 3 teine lõik

Artikli 4 lõike 3 kolmas lõik

Artikli 2 lõike 2 punkt f

Artikli 2 lõike 2 punkt g

Artikli 2 lõike 2 punkt h

Artikli 2 lõike 2 punkt j

Artikli 2 lõike 2 punkt k

Artikli 2 lõike 2 punkt l

Artikli 2 lõike 2 punkt m

Artikli 2 lõike 2 punkt n

Artikli 2 lõike 2 punkt o

Artikli 2 lõike 2 punkt p

Artikli 2 lõike 2 punkt q

Artiklid 3, 4, 5 ja 6

Artikli 7 lõige 1

Artikli 7 lõige 2

–

Artikli 7 lõige 3

Artikli 8 lõige 1

Artikli 8 lõige 2

–

Artikli 8 lõige 3

Artikli 8 lõige 4

Artikli 4 lõige 4

Artikkel 4a

Artikkel 4b

Artikli 4b lõige 7

Artikkel 4c

–

–

–

Artikli 6 lõike 1 esimene kuni viies lõik

–

Artikli 6 lõige 2

Artikli 6 lõike 3 esimene ja teine lõik

–

–

Artikkel 6a

–

–

–

Artikli 6a lõige 4

Artikkel 7

–

Artikli 8 lõige 5

Artikkel 9

Artikkel 10

–

Artikkel 11

Artikkel 12

Artikkel 13

Artikli 14 lõike 1 esimene kuni viies lõik

Artikli 14 lõike 1 kuues lõik

Artikli 14 lõige 2

Artikli 14 lõike 3 esimene ja teine lõik

Artikli 14 lõike 3 kolmas lõik

Artikli 14 lõige 4

Artikkel 15

Artikli 15 lõige 4

Artikli 15 lõige 5

Artikli 15 lõige 6

–

Artikkel 16

Artikli 16 lõike 3 teine lõik

Artikkel 8	Artikkel 17
Artikkel 9	Artikkel 18
Artikkel 10	–
Artikli 11 lõike 1 sissejuhatav osa	Artikli 19 lõike 1 sissejuhatav osa
–	Artikli 19 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 11 lõike 1 esimese lõigu esimene kuni neljas taane	Artikli 19 lõike 1 punktid c kuni f
–	Artikli 19 lõike 1 punktid g ja h
Artikli 11 lõike 1 teine lõik	–
–	Artikli 19 lõige 2
Artikli 11 lõige 2	Artikli 19 lõige 3
–	Artikli 19 lõige 4
Artikkel 12	Artikkel 20
–	Artikkel 21
Artikkel 13	Artikkel 22